

Registered at the G.P.O., Sydney, for transmission by post as a periodical.

M I S L I

D

196952

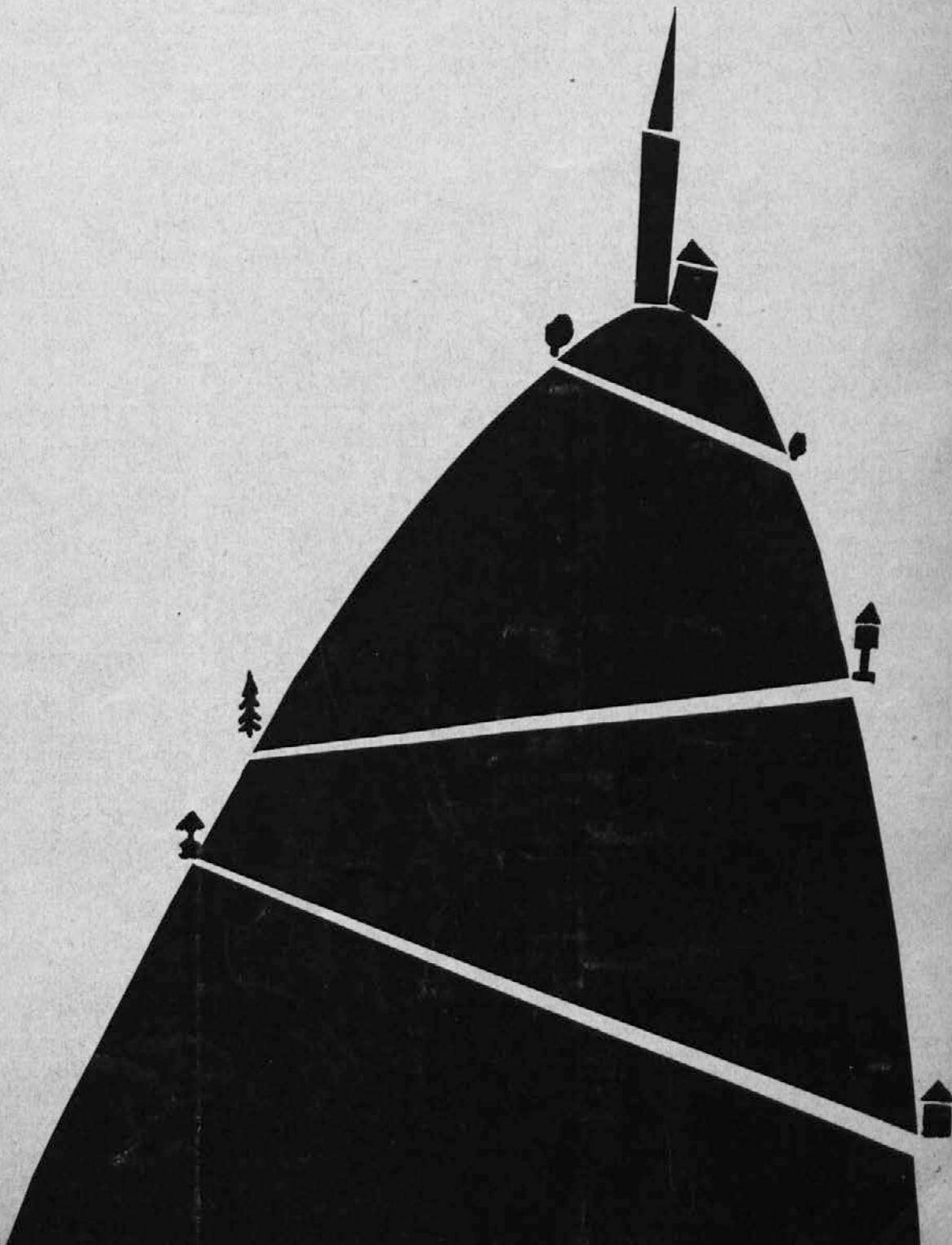
25419

LETO XVI

ŠTEVILKA 2

FEBRUAR

1967

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper.
Tel.: FM 1525

★

Naročnina \$2.00
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 759 7094.

MOHORSKE IZ CELOVCA SO ŽE OD BOŽIČA TU!

CENA ŠTIRIM KNJIGAM JE \$2.50, po pošti \$3.

Vendar ste vsi brez izjeme lepo naprošeni, da navržete 50 centov kot DAR MOHORJEVI, ki si toliko prizadeva za slovensko stvar na Koroškem in po svetu. Zlasti za slov. dijake.

To ceno in prošnjo za "nameček" vzemite na znanje tudi poverjeniki po naselbinah, ko boste knjige delili rojakom.

ZALOGA MOHARJEVIH, KI JIH JE PREJEL P. VELERIJAN V SYDNEYU, JE VSA RAZPRODANA.

OSTALA JE NA ROKI ZALOGA, KI JE PRIŠLA NA IME DR. MIKULA, PA SAM NI PRISEL ZA NJO.

KDOR JE LANI VZEL KNJIGE PRI DR. MIKULU, NAJ NE ČAKA NANJ, JAVI NAJ SE ZANJE PRI P. VALERIJANU ALI PRI "MISLIH".

IN ŠE DRUGE IMAMO SPET

SKOZI LUČI IN SENCE, — Ruda Jurčec, I. del \$3.

NEVIDNA FRONTA — Vauhnik — \$3.

ŽIVLJENJE KRISTUSOVO — Ricciotti — \$ 5.

DUŠA KRISTUSOVA — dr. J. Kolarič (krasna knjiga za pre-mišljevanje) \$ 1.50.

DON CAMILLO IN PEPPONE, — Guareschi — zelo zabavno branje o župniku in komunistu županu. CENA \$ 1.50.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

LJUBLJANSKI TRIPTIH, moderna povest,
spisal Ruda Jurčec. — \$2.

STOJI NA REBRI GRAD, zgodovinska po-
vest, spisal Metod Turnšek — \$1.50.

BOŽJA PLANINA, spisal Metod Turnšek. Kra-
sna zgodovinska povest o začetkih Sv. Višarij. Ce-
na (nevezani) \$1.50 s poštnino.

SOCIALNA EKONOMIJA, spisal dr. Ivan
Ahčin. Cena \$3.00 s poštnino.

POVEST DUŠE, spisala o sebi Mala Cvetka,
sv. Terezika. Čisto novo izdanje. Cena mehko ve-
zani knjigi \$3.

ČLOVEK V STISKI. — Znani dr. Trstenjak
rešuje v knjigi razne človekove težave. — Šil.10.

DESETI BRAT, znani Jurčičev roman — \$1
DANTEJEV "PEKEL" v prevedbi Tineta De-
beljaka — \$2.

PROTI NOVIM SVETOVOM, prvič okoli sve-
ta in druga odkritja. — 6 šil.

PREKLETA KRI, povest Karla Mauserja —
10 šil.

PRI PODNOŽJU BOŽJEGA PRESTOLA, ro-
man, spisal I.N. Krasnov — 10 šil.

POTA DO ČLOVEKA, psihologija občevanja
med ljudmi. Spisal dr. Anton Trstenjak. — 10 šil.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Po-
vest. Spisal Zorko Simčič. — £ 1-0-0.

KONCIL JE naslovil poslanico vladajočim

PREDEN SO SE KONCILSKI OČETJE RAZŠLI, so bile prebrane razne poslanice ali sporočila, med njimi je prva namenjena tistim, ki vladajo ljudstva in narode. Prebral jo je v francoskem jeziku kardinal Lienart, Francoz, v navzočnosti diplomatskega zbora pri Sveti Stolici ter predstavnika Združenih narodov. V slovenskem prevodu se poslanica glasi:

“V tem slovesnem trenutku se mi očetje 21. ekumenskega koncila katoliške Cerkve v polni zavesti svojega poslanstva v človeštvu, obračamo s spoštovanjem in zaupanjem na vse, ki imajo v rokah usodo človeštva, na vse nosilce svetne oblasti.

Slovesno izjavljamo: dajemo čast vaši avtoriteti in vaši suverenosti. Spoštujemo vašo službo. Priznavamo vaše pravične zakone. Vendar vam moramo povedati sveto besedo, ki je tale: Samo Bog je velik. Samo Bog je vir vaše avtoritete in temelj vaših zakonov.

Vaša dolžnost je, da skrbite za red na zemlji in za mir med ljudmi. Toda ne pozabite: Bog, resnični in živi Bog, je oče ljudi. Kristus, njegov večni Sin, je prišel, nas poučil in nam povedal, da smo si bratje. On je veliki ustvarjalec reda in miru na zemlji, kajti On vodi človeško zgodovino in samo On nagiba srca, da se odpovedo slabim strastem, ki porajajo vojno in nesrečo. On blagoslavlja kruh človeštva, posvečuje njegovo delo in trpljenje, mu daje veselje, ki mu ga vi ne morete dati, in ga tolaži v trpljenju, ki ga mu vi ne morete olajšati.

Iz vaše zemeljske časne države ustvarja skrivnostno svoje duhovno in večno carstvo, svojo Cerkev. In česa želi od vas ta Cerkev po skoraj tisočletjih vsakovrstnih prilik v svojem razmerju do vas, oblastniki zemlje? Česa vas prosi danes? Ne prosi ničesar drugega razen svobode. Svobode verovanja po pričevanju v Kristusu in razlaganja svoje vere, svobode, da sme ljubiti svojega Boga in mu služiti; svobode, da sme živeti in nositi ljudem sporočilo o življenju. Ne bojte se Cerkve! Podobna je svojemu Učeniku, čigar skrivnostno delovanje ne posega v vaše pravice, temveč ozdravlja vsakega človeka njegove usodne šibkosti, ga preobraža, ga napolnjuje z upanjem, resnico in lepoto.

Pustite, naj izvršuje Kristus to svoje očiščujoče delo v družbi in državi! Ne križajte ga znova! To bi bil božji rop, ker je Sin božji. In pustite nam, njegovim ponižnim služabnikom, da brez ovir razširjamo vsepovsod veselo oznanilo evangelija miru. Vaši narodi bodo prvi, ki jim bo to koristilo, ker vam vzgaja Cerkev lojalne državljane, pri jatelje socialnega miru in napredka.

Na ta slovesni dan vam Cerkev po naši besedi ponuja prijateljstvo, svoje usluge, svoje duhovne in moralne energije. Pošilja vam vsem svoje sporočilo zveličanja in blagoslova. Sprejmite ga, kakor vam ga poklanja, z veseljem in iskrenim srcem in ga ponesite svojim narodom.”

“TEŽKA BO ŠOLA KOEKSISTENCE Z NEVERNIMI

Gornjo misel je zapisal v Ljubljani pred malo meseci bogoslovni profesor in pisatelj DR. STANKO CAJNKAR. Natisnjeno smo našli v najnovejši številki NOVE POTI, ki nam jo je pošta dostavila kmalu po izidu januarskih MISLI s člankom o dialogu z ateisti.

Prav s tega vidika — v zvezi z omenjenim člankom — je Cajnkár pritegnil našo pozornost. Razpravlja namreč na podlagi poročil o koncilu o možnosti ali nemožnosti dialoga z neverniki, posebej s komunisti v Sloveniji. Gotovo nas bo zanimalo, kako je domač bogoslovni profesor svoje misli razvil. — Ur.

OMENJENA ŠTEVILKA “NOVE POTI” prinaša Cajnkárjev obširen in zelo razgledan pregled četrtega zasedanja koncila. Celotno poročilo je jako simpatičen oris dogodkov v Rimu. Ob zaključku se poročevalec spušča v razmišljanje o pomenu “dialoga”, ki ga je koncil napovedal z vsem svetom, posebej z neverniki. Iz precej raztegnjenega razmišljanja bomo pobrali le nekaj misli. Cajnkár na primer pravi:

“Dialog je bil v vsej krščanski eri obvezen, ker je pač edina govorica ljubezni do človeka. Vse druge oblike prepričevanja so bile krščanstvu tuje. Dialog ni nova parola za nove čase, temveč edini jezik, ki ga pamet in srce razumeta . . . Morda se bodo katoličani težko navadili na spoštljiv razgovor z ljudmi, ki nimajo vere. To bo največja težava, na katero bodo naleteli. Od poguma in dobrohotnosti, s katerima se bodo podali na delo, bo odvisna usoda sveta. Spoštovanje pred človekom, ki misli drugače kot jaz, je neobhodno potrebno za ohranitev miru. Sovražna polemika, ki išče le nasprotnikove slabosti, pomeni pripravo na vojno, ker izziva odpor.”

“Prvi krščanski apologeti (branilci vere), ki so živeli sredi poganškega sveta in ga niso marali obsoditi, so govorili o “logosu” (Besedi), ki je kot seme vržen v svet, predvsem v človeške duše, kot drobci velike resnice. Danes govorimo o humanizmu, ki bi mogel biti temeljna človeška filozofija, dostopen vsem ljudem in obvezen za vse. To bi mogel biti nov jezik vsega človeštva, nekakšna temeljna filozofija, ki bi nam dala zavest, da smo

res ena sama družina. Lahko to delo ne bo, ker se bo treba marsičemu odpovedati in marsikaj pozabiti.”

“Ateizem je po mnenju odličnih krščanskih mislecev — tudi mnogi koncilski očetje so bili med njimi — tako radikalen humanizem, da zaradi človekovih pravic in svoboščin zanika božjo eksistenco. Ali gre tu res za božjo eksistenco ali pa le za historično poimenovanje posebnega človekovega odnosa do sveta, to bo treba šele dognati. Pravi, življenjski dialog med vernimi in nevernimi se šele pričinja. V starih časih so se nasprotniki na bojnem polju najprej ozmerjali. Vendar sramotenje bitke ne bo odločilo. Ogorčenost je bolj znamenje slabosti, kakor zaupanje v moč lastnega dokaza.”

Pisatelj se boji, da bo dialog težak zlasti zato, ker bodo verni in neverni rajši drug drugemu očitati razne grdobije, namesto da bi ostali pri stvari sami. Ne sme iti za to, kako se ideologija izvaja v praksi na eni ali na drugi strani. Dialog se mora držati ideologije, teorije, zakaj v praksi se ideja le redko izvaja do konca.

“Prepad med idejo in njenim uresničenjem v življenju je rana na telesu vsega človeštva. Zamenjavanje ideje in prakse vodi v krivične ocene. Vem, da se to vseprek dela. Ljudje odklanjajo Cerkev zaradi župnika, ki ga ne marajo, kakor odklanjajo socializem zaradi direktorja, ki krade in izvaja nasilje . . . Ljudje so v tej akrobatiki zelo izurjeni. Diskusija z idejo je bolj utrudljiva kot udarec v tuje lice”.

Pisatelj se vpraša, če so domači komunisti “zreli” za dialog v pametnem smislu. Boji se, da ne. Ustavlja se pri pisanju Josipa Vidmarja v dnevniku DELO v zvezi s knjigo “Sv. Urh,” čeravno ne navaja imen. Kot znano, je Vidmar objavil v DELO grd napad na krščanstvo sploh, povod za to so mu dale navedbe o početju slovenskih duhovnikov med vojno v omenjeni knjigi. Cajnkár ne skuša pobijati navedb v knjigi, gre mu le za nelogične zaključke Josipa Vidmarja. Tako — le piše:

“Nedavno je velik slovenski kulturni delavec, predsednik velike slovenske institucije (Akademije znanosti in umetnosti — p. B.) napisal članek in ga priobčil v dnevniku . . . (Mi) smo brez polemike prisluhnilo tudi (njegovemu) subjektivnemu vrednotenju našega katolicizma. To pa ne pomeni, da smo mogli obsodbo tudi sprejeti. Osvoboditev je končno tudi naše delo, delo vsega slovenskega ljudstva, kakor pravimo. In to ljudstvo je bilo in je še v veliki meri katoliško . . . Pavšalna obsodba katolicizma je danes tudi s političnega vidika napačna. Pravzaprav je v nasprotju z vsem, kar se danes pri nas in po svetu dogaja. Svetovni nazor (katoličanstvo), ki si je mogel privoščiti iz-

praševanje vesti, ki je trajalo skoraj štiri leta in je šlo do korenin verske zavesti in odgovornosti, ne more biti likvidiran z besedami, ki jim razen zvoka samega manjka vse, kar je potrebno za dokaz. Osebnostne simpatije ali antipatije ne morejo spremeniti objektivnih dejstev. Ne morem verjeti, da je to govornica humanistične velikodušnosti . . . Avtorjevo vrednotenje katolicizma je klasičen primer za preskok iz sveta ideje v svet prakse . . . Avtor govori o tem, kako je slovenski katolicizem nasprotoval sovjetskemu socializmu pred vojno in med njo. To se je res dogajalo. . . . Ali pa niso naši komunisti (z avtorjem vred) izrekli hudih obsodb na račun Stalina in njegovih? Pa so s tem obsodili tudi idejo socializma? Mislim, da ne. In vendar ni dvoma, da je pomenil sovjetski diktator v socialističnem svetu mnogo več kakor del ljubljanskega klera v katoliškem občestvu. Mislim, da je moje pojasnilo kljub polemičnemu videzu vendarle drobna dialoga o tem, kaj smo in kaj bi ne marali biti. Če bi bili (katoličani) to, kar nam avtor pripisuje, bi dialog sploh ne imel smisla . . . ”

Dr. Cajnkar izraža bojazen, da se bodo take nelogičnosti v dialogu med vernimi in nevernimi še kar naprej ponavljale. Sviri obe strani, naj ostaneta pri logiki naj se ne spuščata v medsebojne očitke o praksi.

“Ko se lotevamo dialoga, že kličemo na pomoč polemiko, ki si bo pomagala z očitki moralne nedoraslosti naših partnerjev. Res je, prepad med teorijo in prakso bi ne smel biti tako velik, da bi se z ene strani na drugo sploh ne videlo . . . Z vidika človeških pomanjkljivosti je mogoče povedati o socializmu strahotno mnogo slabega. Ven-

dar je taka metoda nevarna, ker zavaja v iskanje naših krščanskih slabosti, ki se jih je v dveh tisočletjih nabralo vse preveč. Poleg tega so take moralne jeremiade navadno brez koristi. Ob njih se nihče ne spreobrne, pač pa marsikdo zakrknje”.

“Vendar je nekaj upanja, da se bo počasi v duhovnem svetu vendarle zjasnilo. Koncilске debate o svobodi, o teizmu in o človeku naših dni so marsikaj postavile na pravo mesto. Prav tako posamezni komunistični ideologi v Franciji in Italiji. To so dragocene pridobitve. Za verni svet je bil ateizem vse do zadnjih let res samo mora. Komunisti so veri prav tako nasprotovali kakor kapitalistični ureditvi družbe. V takem duhovnem razpoloženju je bil dialog nemogoč”.

“Težka bo šola koeksistence z nevernimi. Posebno tam, kjer bodo neverni politično-kulturno v premoči . . . Naši vsakdanji sopotniki bodo ljudje brez vere . . . Koncil ni odobril ideološke železne zavese. Ni je pa do konca podr. Tudi ni nakazal prehodov. To delo čaka na nas”.

“Nič ne vemo, kakšen pomen ima ateizem v načrtih božje previdnosti. Naše spoznanje ne more prodreti do končne resnice. Morda bi bilo bolj prav, če bi se vprašali, kaj utegne biti v božjih načrtih odvisno od naše vere v Boga. Ali ni morda tako, da je ateizem predvsem znamenje šibkosti naše zakoreninjenosti v Bogu? Bog očitvidno ne priznava praznega besednega pričevanja. Če je tako, potem je ateizem bolj vprašanje naše vere kakor pa tuje nevere. In potem bo treba iti čisto do konca poti in poiskati v človekovi duševnosti vse, kar priča o resnici in dobroti”.

Opomba: Kar je v mastnem tisku, je podčrtal urednik MISLI.

PISMO IZ INDIJE

V LISTU “MISLI” UZIVAM tudi jezikovne razprave. To me spominja na brata župnika v Trbojah na Gorenjskem. Se je zmerom zelo zanimal za lepoto jezika in je včasih tudi mene okreal, če sem v jeziku kakšnega kozla ustrelil.

Tudi omemba dr. Melika v MISLIH mi je vzbudila spomin. Bil je tajnik Slov. Akademije znanosti in umetnosti. Kot profesor v mlajših letih je učil tudi mene. Eno leto je nadomestoval v našem razredu profesorja za slovenščino, čeprav to ni bil njegov predmet. Nekoč nam je dal šolsko nalogo: Kaj bi pokazal obiskovalcu Ljubljane? Napisati smo morali nalogo v razredu.

Prav tisto soboto poprej nam je g. Matkovič, ki je sedaj dr. Matkovič nekje v Ljubljani, v kongregacijski akademiji predaval o umetnostnih znamenitostih Ljubljane. Precej sem si zapomnil iz predavanja in zato nalogo kar lahko napisal. Dr. Melik je bil jako zadovoljen in od takrat me je imel rad.

Tako in podobno ob MISLIH obujam spomine . . .

Prisrčne pozdrave in novoletna voščila prijateljem in dobrotnikom. Seveda berem v MISLIH tudi njihova imena in mi je kar hudo, da se jim ne morem osebno zahvaliti. Bog jih živi! — P. Stanko Poderžaj.

SPOJIMO OBA KONCA

Ludvik Klakočar

ČLOVEKU KAR SRCE ZAIGRA, ko takole na lepem prebereš na videz neznan dopis, v katerem kaj kmalu spoznaš, da se pisec iskreno in bistro bavi z zamotanim vprašanjem, ki prav živo zadeva izvirnost in lepoto kopice slovenskih besed.

Tak dopis je poslala Marija N. iz Melbournea. Prebrala je šaljivo črtico Lojzeta Ilije o "moravškem krompirju", ki jo je priobčil novi Mohorjev koledar. V njej je naletela na izraz, ki jo je sprva presenetil, a se ji je po premisleku zdel duhovit predvod podobnega angleškega rekla.

Že samo to, da se je z zanimanjem bavila z izrazom v prenesenem pomenu, ki si ga bomo boljše ogledali, lepo kaže, kako verno in vestno tehta zapisano misel: za to ji gre nadvse odlična pohvala.

Pisec Lojze Ilija mi je dobro znan, ker sva v mladih letih po istih klopek hlače "likala". Že tedaj je med dijaki in celo profesorji slovel kot naravno nadarjen šaljivec. Njegova smešna žilica je bila vsa povezana z zdravim, kmečkim, gorenjskim življenjem in z navadami preprostakov iz okolice Kranja. Odlično je seveda poznal kmečko govorico, domač klen izraz, ter ga v govoru in pismu z lahkoto stresal, kakor lahko sami presodite v omenjeni zgodbi. Zato Mariji N. prav rad pritrdim, da se mu je res "iz dna srca" nasmejala. Vsi smo se mu radi režali, razen morda profesorja matematike, ki je pač "poklicno" namrščil obrvi, če je kaka beseda šla preko skopega in strogega okvira matematične definicije ali vsaj logičnega sklepanja. Znanost in lepota po profesorjevi sodbi nista "imeli skupnih točk" in se nemara "združita šele v neskončnosti".

V omenjeni črtici je Marija N. srečala tele besede, ki jim je dodala svoj vprašaj: "Jeseni itak vsi opravi na kup lete in kmetu vse prav pride, kar se more v denar spraviti: **še tako se komaj konec h koncu stakne.**" Ta izraz se ji zdi nov in sodi, da gre verjetno za spretno poslovenjeno angleško reklo "**to make the ends meet**". Meni tudi, da "je v obeh jezikih prav isto", češ "dohodki in izdatki so kakor dva konca na niti sukanca, s katero povezuješ punkelj (po naše: sveženj, zavoj, cula) svojega gospodarstva (bolje menda: gospodinjstva). Če je tisti konec, ki pomeni izdatke (verjetno je mislila "dohodke") prekratek, ne mo-

reš obeh koncev "stakniti", še manj pa zvezati." Rada bi še vedela, kje je Lojze Ilija ta izraz pobral.

Površnemu bralcu bi se vse to zdelo puhlo besedovanje in nečimrno duhovičenje. Ne tako, prijatelj moj! Poglavlje o prenesenem ali zamenjanem pomenu besed, prenos izraza zaradi podobnosti, ukrasni pridevki, poosebitve, stalna rekla, figurativni opisi: vse to in še marsikaj je zgoščeno v imenitnem, skrajno zanimivem in hkrati zelo zapletenem delu v sleherni slovnici. Resnično vrednost metafore šele prav oceniš, če pomisliš, da jo vsi rabimo dokaj pogosto v vsakdanjem pogovoru (ne da bi se tega prav zavedali!), zlasti pa seveda pesniki in pisatelji, ki jim je vsakdanji kruh. Uporabljajo jo, da izražajo misli nazorneje kakor z navadno besedo. Mnogi pesniki se z njimi kar najbolj spretno igračkajo, da se ti zdijo kot miselni akrobati. Kaj bi se torej čudili "kritiku", ki je dejal, da so pesniki "še na tleh brez tal". Lahko je seveda zbadati — a resnice s tem niti ne oprasneš. Samo pomislek, da ravno metafora razodeva najbolj skrite pregibe in zamotano kolesje našega uma, da si je vsak narod nakopičil lep zaklad figurativnih izrazov v teku stoletij, da ravno po njej doženemo na primer razloček med vzhodnjaško in zahodnjaško miselnostjo itd., dovolj jasno potrjuje njeno občo veljavo.

Vrnimo se k nalogi! Veliki oxfordski slovar navaja "to make both (the) ends meet" kot pregovorni izraz in mu doda kot edini pomen "to live within one's means", izhajati s svojimi sredstvi. Prav zanimivo pa je, da ga veliki Webster posebej ne navaja. To mi je uganka.

Prvo vprašanje bo seveda: ali je angleško reklo bilo tisto, na katero se je kakor koli naslonil Lojze Ilija? Verjetno je, da so mu besede "to make both ends meet" resnično zvenele v ušesih, ko je zapisal, da "se komaj konec h koncu stakne". Verjetno toliko bolj, ker bi si človek pri slovenskih "skovanih" reklih najprej ogledal podobne nemške izraze, ker je pač nemščina bolj dušila našo izvirnost. A glej čudo; Nemci rabijo v podobnem pomenu čisto svoje reklo (sich nach der Decke strecken, stegovati se (ravnati se) po odeji, ki je pa le klavrn okvir za angleško podobo: tako se mnogi rajši bližajo s smiselnim prevodom: die Mitteln reichen nicht (sredstva ne zadostujejo) ali podobno. Pač pa je zelo važno, da imajo Francozi kratko reklo: joindre les deux bouts, ravno izhajati, ki je še bolj kleno in kaže bolj izvirno lice kakor angleški izraz. Dobesedno namreč pomeni spojiti (združiti, zvezati) oba konca. Sumljivo je tudi, da si je Anglež hotel pomagati z dvema nedoločnikoma (make meet), kjer bi se vendar lahko zado-

voljil z enim samim (join, tie). Toda v metaforah ne smemo iskati preveč doslednosti.

Tu smo torej ostali v temi. Edino pisec sam bi nam lahko dal odgovor. Dodali bi mu lahko še vprašanje, zakaj je rajši zapisal "stakniti konec h koncu" namesto preprostega "stakniti (oba) konca".

Drugo vprašanje pa je, kaj je prav za prav miselna osnova tega rekla: **katera dva konca** ni mogoče stakniti, združiti, spojiti? Da mora iti za neki plus in minus, za prejemke in izdatke, za izravnavo stroškov in dohodkov v gospodinjstvu in podobno je pač na dlani. Marija N. meni, da so dohodki in izdatki kakor dva konca niti, s katero povezuješ "punkelj". Verjetno, zelo verjetno.

Njeno podmeno potrjuje še posebna gibčnost glagola "meet" v angleščini. Če mu je telovnik pretesen, bo Anglež lepo dejal: "This waistcoat won't meet." Vsak trebušnik bo takoj razumel to metaforo!

Naj dodam še svojo misel, ki jo prodam za vsako ceno. Recimo, da je metafora izvirno angleška in da jo je Lojze Ilija hotel mirno presaditi na slovenska tla. Preden kako reklo dobi častni plašč pregovora, preteče precej vode. Pregovori so namreč zvečine bradati modrijani (včasih že nekoliko bebasti!). Pomnimo, da so bili Angleži skozi več ko dve sto let spretni trgovci. (Mislim, da ne bo nihče zahteval podrobnih dokazov, ker smo mnogi to še v novem času življenjsko občutili na svoji koži!) V vseh teh vekovih ni bilo še knjigovod-

stvenih sestavov, pač pa je bilo vselej treba dajati "cesarju, kar je cesarjevega". Še tako neznatna prodajalnica ali izdelovalnica česar koli je morala zapisovati dohodke in izdatke. Zato so imeli knjige samo z dvema stolpcema, kjer so zapisovali to dvojico. Živo si lahko predstavljam, kako težko so tedaj sestavljali bilance, kakšne težave so morali imeti "to make both ends meet".

K zaključku še kratko šaljivo pripombo, v kateri pa je nemara le zrno resnice. Morda pa je bilo angleško reklo Lojzetu Iliji deveta briga. Kaj pa, če je samo hotel lepo sloveniti nemško smrdljivko "štukati"? Toliko skrbi ima ubogi kmet, da res ne ve, kje bi sproti dodajal ("štukal"), da bi kril vse potrebe s prodajo pridelkov.

Hotel sem prav iskreno pohvaliti Marijo N. in ji povedati, kako gledam na ves problem. Morda bo kak bralec utegnil priti kdaj do bolj zanesljivih virov in dokazov. Jaz nisem uspel, a zanimalo me je pa prav pošteno. Iskal pa še bom, in če ne bo druge poti, bom vprašal Lojzeta Ilija samega. — Mimogrede: tu imamo droben primer, kako je včasih zares težko prevajati iz tujih jezikov. Poleg podrobnih izrazov tehnične ali znanstvene narave je nedvomno frazeologija tista, ki zahteva največ truda in ogromno znanja. Kako "usodni" pa so lahko prevodi, najbolj vedo pravniki, ki so imeli opravka s pravnimi, ko je šlo za drobno razliko v pomenu besed ali fraz — z milijonskimi posledicami!

ČESTITKE NA LEPEM USPEHU

NOVI SLOVENSKI AKADEMIKI v Avstraliji so precej redki. Njihovo število je povečal pred Božičem naš rojak v Brisbanu — **g. Tomaž Možina**. Doštudiral je znanost ekonomije na zavodu University of Queensland z lepim uspehom. Uslužben je kot ekonomist pri NSW banki v "Economic Research Departmentu."

Tomaž je začel študij ekonomije že na ljubljanski univerzi in pozneje nadaljeval v Ameriki — USA. Leta 1960 je prišel v Avstralijo, pa tu prejšnje študije niso imele veljave. Moral je začeti vse od kraja in se je poleg redne zaposlitve pri banki v 6 letih preril do akademskega klobuka. Lep zgled vztrajnosti in stanovitnega zasledovanja postavljenega cilja.

Zvestemu naročniku in podporniku vseh naših zadev iskrene čestitke!

P. Basil Tipka

BARAGA HOUSE Tel. 86 7787

19 A'Beckett St., Kew VIC. Tel. 86 8118

★ ŠE NA POTI IZ JUŽNE AVSTRALIJE domov sem mislil, kako se bom lahko v Mislih pohvalil, da mi za letos ni treba objaviti nobene smrtno avtomobilске nesreče. Pa sem se zmotil. Ob povratku v sredo 25. januarja zvečer sem dobil telefonski klic: Danes dopoldne smo pokopali **Stanislava Tofanta**, ki je umrl kot žrtev prometne nesreče preteklo nedeljo . . .

Pokojni Stanko je bil rojen 3. maja 1932 v Zabukovici, okraj Celje, krščen pa v Grižah. Iz Avstrije ga je sponzoriral njegov polbrat Tone Baloh in tako je leta 1959 dospel v Avstralijo. Po treh letih je prišla za njim žena Angela r. Žalezina z dvema otrokoma. Živelii so v St. Albansu, pred kakima dvema letoma pa so se preselili v Sunbury. V Avstraliji so se jima rodili se štirje otroci, najmlajši, Mihec, lani v septembru.

Stanko je v nedeljo 22. januarja popoldne odšel zdoma. V avtu je imel dva svoja otroka, Angeleco in Janka. Kaki dve miljii iz Sunburyja se je iz doslej še nepojasnjeneга vzroka zgodila nesreča med peto in šesto uro: avto je zdrknil s ceste in se popolnoma razbil. Na srečo se dekletcu ni nič zgodilo, Janko je bil po dobrem tednu odpuščen iz bolnišnice, oče Stanko pa je še isti večer okrog devetih izdihnil. Maša zadušnica se je vršila v sredo ob desetih v farni cerkvi Sunbury, pokopali pa so ga na pokopališče v Riddel, kamor smo red nekaj leti položili k počitku tudi njegovo mater.

Za vdovo in težko preizkušano družino šestih nepreskrbljenih otrok so se za prvo silo pobrigali dobri ljudje v Sunburyju. Dnevnik "The Sun" je 27. januarja objavil sliko in apeliral na dobra srca — kazno je, da se bo začela javna nabirka v pomoč. Prav je, da se zganemo tudi rojaki. Tukajšnji Slovenski klub je v "Vestniku" objavil začetek akcije med nami. Darove lahko pošljete na naslov Kluba (Slovenian Association, 371a Park Street, North Carlton, N. 4., Victoria) ali pa name pa bodo prišli v prave roke in v pravi namen. Za sleherno pomoč se vsem že vnaprej zahvaljujem.

Pokojnemu Stanku večni mir, vsem žalujočim in bridko preizkušanim pa iskreno sožalje!

★ Commonwealth Savings Bank, ki je laško leto v svojih prostorih na Elizabeth Street, Melbourne, priredila grško razstavo, je v letošnjem januarju prikazala z lepo razstavo narode Jugoslavije. Vsaka narodnost je imela samostojen oddelek, kar je edino pravilno za čiščenje avstralskega pojma o "jugoslovanski narodnosti", kotera sploh ne obstaja. Slovenski del je skrbno uredil naš tržaški rojak Berto Calzi, emigrantski uradnik iste banke. Razstava je bila odprta dva tedna (od 16. do 27. jan.) in je bila lepo obiskana. Gotovo je uspela tudi v tem, da bo marsikak Avstrelac, ki potuje v Evropo, skočil tudi preko meje v našo rojstno domovino. No, žal mu verjetno ne bo. Videl bo naravne lepote, ki mu jih slika na razstavi — pa četudi v barvah — komaj malo prbiliža. Bog je imel res nasmejan obraz, ko je ustvarjal našo lepo Slovenijo.

★ Poročili so se sledeči pari: 7 januarja sta si pri Mariji Pomagaj v Kew obljubila zakonsko zvestobo **Milan Renko** in **Irena Peršič**. Zenin je iz Slivja, nevestin rojstni kraj pa so Ravne na Primorskem, župnija Črniče. — Isti dan je slovaški duhovnik zvezal **Jožefa Oravca** in **Matildo Keržič**. Zenin je iz Podolinca na Slovaškem, nevesta pa iz Komende pri Kamniku. — Dne 28. januarja smo v knjigo zapisali tri poroke: **Franjo Štimac** je v naši kapeli v Kew dobil za zakonsko družico Julijano **Srpak**. Zenin je iz Dragovcev, nevesta je rojena v Selnici, a je živela v Mariboru. — Pri Sv. Moniki v Moonee Ponds sta ta dan stopila pred oltar **Franc Purgar** in **Giuseppa Gionfriddo**. Nevesta je italijanskega rodu, ženinov rojstni kraj pa so Poče, župnija Cerkno. Franc nam je pomagal pri cerkvi in pri lurški votlini kot cementni mojster in še upamo na njegovo pomoč v bodoče. — V cerkvi Srca Jezusovega v Kew sta se ta dan poročila **Adolf Pejovnik** in **Ann Sharwood**. Nevesta je rojena Avstralka, ženin pa je iz Slovenj Gradca.

Vsem novoporočenim parom obilico blagoslova božjega!

★ Dne 7. januarja je bila krščena **Diane Maria**, hčerka Jožefa Darbiš in Albine r. Korče, Coburg. Malo za njo pa je zajokal pri našem krstnem kamnu **John**, sinko Štefana Tratnjeka in Marije r. Kalogeropoulou, Clifton Hill. — Dne 8. januarja smo zapisali dva fantka v krstno knjigo župnije Bell Park, Geelong: **Branko** je sinko Jožefa Kolarja in Terezije r. Ueman, **Robert** pa novi član družine Avgusta Pušnika in Marije r. Vajda. — Dne 14. januarja pa zopet dva krsta v Kew: **Milan** je sinko Karla Filipa in Jožefine r. Vogrinčič, North Sunshine, Andrea Luiza pa hčerka Milana Lotriča in Marije r. Kokot, Brunswick. — V Adelaidi smo imeli slovenski krst dne 21. januarja: **Ivan Stanko** je prirastek družine Milana Lukača in Ivanke r. Rener, Royal Park. Tam je bil dvojni krst tudi dne 8. januarja: **dvojčka Johna** in **Janino** je dobila družinica Janeza Žaklja in Jacqueline Carol r. Richardson, Aldgate. — Dne 28. januarja je bil zopet krst v naši kapeli v Kew: za **Marijo** bodo klicali novo hčerkico družine Mihaela Goričana in Elizabete r. Vogrin, Camberwell. — Iskrene čestitke vsem družinam z novimi malčki!

★ Za našo bodočo cerkev smo nabrali do danes \$19,575-99. Za delo smo pa od vseh počitnic porabili samo tri dni, pa še od teh le en dan s polnim številom delavcev: tu so bili varilci, zidarji in delavci. Posamezne osebne in telefonske ponudbe sem moral žal odkloniti, ker skupine delavcev z vsaj enim ali dvema zidarjema nisem mogel zbrati. — Posebej se zahvalim trem dalmatinskim prijateljem, ki so žrtvovali naši cerkvi en dan dela. In pa **rojaku P. Bizjanu**, ki je — čeprav invalid z leseno nogo — krepko pomagal. Prišel je med nas iz Sydneya, po povratku s počitnic pa mi je pisal: "... Žal mi je samo, da se ni delalo vsak dan, ker sem prav s tem namenom prišel iz Sydneya, da bi kaj pomagal..." Zgled, ob katerem mora marsikdo tukaj zardeti. Malo več dobre volje in sodelovanja, pa bi delo letos lahko končali. Nujno potrebujemo nekaj zidarjev, ki bi na našem gradbišču žrtvovali v božjo čast par dni.

★ Med počitnicami smo imeli v Baragovem in Slomškovem domu mnogo obiskovalcev od blizu in daleč. Obiskali so nas rojaki iz N.S.W., W.A., S.A., in Queenslanda, mnogi prvokrat. Seveda so si vsi ogledali tudi kaj in kako zidamo. Tolikokrat sem v teh požitnicah slišal: Kako srečni so Slovenci v Melbournu... — Bo kar držalo da znamo ceniti tisto, česar nimamo. Dostikrat mislim na to grenko dejstvo.

★ V drugi polovici februarja bo v Melbournu sydneyski izseljenski duhovnik **p. Valerijan**. Imel bo duhovne vaje za naše sestre, obenem bo seveda prevzel slovensko mašo na tretjo nedeljo. Toliko v vednost tistim, ki se morda mene boje, da jih ni blizu. Zdaj je lepa prilika tudi za spoved pri tujem duhovniku, ker je tretja nedelja že v postnem času, tudi za izvršitev velikonočne dolžnosti. — Sam bom v tistih dneh zdoma, ker moram prevzeti namesto p. Valerijana slovensko mašo v Canberri in Sydneyu.

★ Velika noč je letos zelo zgodaj, pa upam, da bo marčeva številka Misli dospela pravočasno s sporedom velikonočnega spovedovanja po naselbinah in obredov velikega tedna. Adelaidskim rojakom bi rad že zdaj omenil, da **nimamo v Adelaidi slovenske maše na četrto nedeljo** v marcu kakor navadno. Letos je četrta nedelja velikonočna in moram ostati v Melbournu. Pač pa imamo v Adelaidi mašo (ob isti uri in v isti cerkvi kot navadno) naslednji dan, na **velikonočni ponedeljek**, ter seveda priliko za velikonočno spoved. (Upam, da med potjo ne bom izgubil koles na avtu, ko bom moral preko noči pošteno hiteti med drage Adelaidčane...)

★ Urednik sprašuje, kako nam je všeč naslovna stran novega letnika Misli. Meni je kar, eden od fantov v Baragovem domu mi je pa omenil, da bo treba cerkvico na vrhu hriba podpreti, ker bo vsak čas zdrknila v dolino. Drug, navdušen za avto, pa je pripomnil, da se boji ovinka na drugi strani hriba, ker mora biti presneto oster... g. Rapotec se takim pripombam gotovo smeje v svojem umetniškem sreju.

★ Čudil sem se dolgemu seznamu slovenskih periodičnih listov v zamejstvu in izseljenstvu, ki je bil objavljen v zadnji številki Misli. Za čuda pismeni in demokratični smo Slovenci — kdo bi si mislil. V domovini pa kar papirja zmanjka, kadar hočejo natisniti kaj podobnega. Res me zanima, koliko teh listov sme preko meje...

BORIS PAHOR v Trstu ni ne komunist ne kristjan. V tržaški reviji ZALIV je napisal dolgo izpraševanje vesti Edvardu Kardelju in vsem komunistom v Sloveniji, češ da so ves narod speljali v slepo ulico itd. Zaključuje: ko je tako, pustimo, da slovenski narod rešuje krščanstvo, je le bolje kot nič.

ČE BI ŠE ENKRAT ŽIVEL

Odgovori zanimivi in poučni

ZLASTI SO ZANIMIVA IN POUČNA v svojih odgovorih odprta vprašanja, ki dopuščajo široko razlago. Taka so vprašanja v naši vprašalni poli, ko smo z več podobnimi vprašanji "vlekli" iz ljudi takorekoč vedno isto stvar. V taka vprašanja ljudje nehote več polože, kot je v besedah neposredno zaobseženo. Taka vprašanja namreč niso samo "odprta", to se pravi, da dopuščajo docela prost odgovor, ki "prihaja" iz ljudi, ne da bi ga z nakazovanjem psiholog že vsiljeval, ampak so obenem izzivalna. Ljudje položijo vanja sami sebe, vidijo v njih dobrodošlo priložnost, da "se izkašljajo", sprostijo in utešijo.

Psihologi pravijo: tako vprašanje nima samo statistične vrednosti, ampak tudi "projektivno".

Bilo je že pričakovati, da bodo ljudje polagali v te odgovore sami sebe: da jim bodo vprašanja pobuda za samoizpovedi. Vendar pa njihov odziv presega vsa naša pričakovanja. Nad 10 odstotkov odgovorov je takih, da pišejo še na hrbtni strani vprašalne pole ali pa prilagajajo posebne liste, ker jim je zmanjkalo prostora. Potemtakem vsaj vsak deseti k navadnim odgovorom dodaja svoje lastne izpovedi, neglede na tiste, ki smo jih omenili, da tudi kratke odgovore opremijo s čisto osebnimi izrazi iskrenosti, doživetja in prizadetosti.

Pojdimo v podrobnosti

Prihajajo kar s posebnimi naslovi: Moje pri- tožbe... Na koncu se pa podpišejo: Janez. Čigav Janez, tega seveda ob neštetih slovenskih Janezih ne bo nihče nikoli zvedel.

"Moj življenje je zkoc in skoz trnova pot... Sem dobil zeta, vsega živčnega, ki me zelo sovraži, da mi ne pusti mojih štetih ur v miru živeti".

"Težave mojega življenja... Veste, take duševne težave imam, a nimam nikogar, ki bi mu jih potožila; največ pa zaradi tega, ker sem naredila splave, sedaj pa ne morem imeti več otrok in imam tak strah, da me ne bi Bog kaznoval in mi katerega vzel. Imam samo dva."

"Priloga mojih doživetij", tako začenja 60 letni industrijski delavec, in nadaljuje: "Če bi mi bilo dano še enkrat živeti z mojo sedanjo razumnostjo, bi si vse drugače ustvaril pogoje za živ-

ljenje. Alkoholne pijače ne bi več užival in na zdravje bi pazil. Namesto v gostilno bi hodil po visokih gorah po čistem zraku. Zdaj v poznih letih sem se lotil izletov v gore in spoznavam, kaj je lepota naših planin. Ko pridem vrh Snežnika: kakšen blag in čist zrak in krasen razgled! Domov se vračam zdrav in vesel za delo in za življenje. Nasprotno pa moje prejšnje navade: v gostilno, drugi dan pa bolan in nobene volje do dela. Šele zdaj spoznavam, kaj človeka osrečuje."

"Napisala bi marsikaj iz mojega življenja", pravi komaj 30 let stara žena in nadaljuje: "Najbolj obžalujem, da je imel mož tisti čas sestanke z drugo, ko sem bila jaz v porodnišnici, in še s tako, ki je poročena in je že imela toliko mož. Na to bi rada vedela enkrat odgovor, ker mi je preveč težko zaradi nesnage nesnažne, po domače povedano".

Komaj 35 let stara industrijska delavka, kot žrtev poklicnega dela zdaj življenjska invalidka, v preprostih besedah oriše veličastno podobe svoje junaške in plemenite osebnosti:

"Sem hroma. Sem že deset let v postelji in se ne počutim preveč nesrečno. Samo to prosim ljubega Boga, da mi da tolikšno moč, da bi to voljno prenašala. . . . Najbolj obžalujem, da sem premalo dobrega storila." — Že ta opomba nas gane. Kar zadržti pa človek, ko vidi še naslednje besede: "Če bi še enkrat živela, bi želela biti bolj usmiljena do trpečih."

Druga neznana trpinka pa na vprašanje, če bi hotela še enkrat živeti, trpko odgovori:

"Zadosti že v tem življenju trpimo. Živela sem 25 let v zakonu. Bilo je mučeništvo zame in za otroke zraven človeka, ki je bil živčno uničen zaradi alkohola. Danes, več let po njegovi smrti, so hčere že poročene . . . vsi so pošteni in povsod priljubljeni, kar mi je tolažba na koncu življenja."

Druga, poročena, prav tako že priletna žena, pa zaključuje svojo življenjsko povest z željo, ki nas kar čudno spreleti, čeprav vemo, da je pri preizkušnih ženah trpinkah zelo pogostna: "Želim si vsaj nekaj let samostojnega življenja." — Želi torej, da bi kot vdova še na novo zaživela — brez moža.

Invalidski upokojenec (iz osvobodilnega boja) toži:

“Zakaj smo invalidski upokojenci tako prikrajšani pri pokojnini? Saj smo tudi mi delali za skupnost . . . če pa kateri umrje, je pa slaba, zelo slaba udeležba, saj se sliši in čita po časopisih.”

“Težave mojega življenja”, začne preprosta žena in nadaljuje:

“Ko sem bila stara 14, sem morala v službo k tujim ljudem, nepoučena, ko še nisem vedela za skrivnost človekovega rojstva, so se ljudje posmehovali mojim težavam. Ko sem prišla v tisto dobo, ko bi najbolj potrebovala pouka in dobre besede . . . Bolje bi bilo, ko bi otrok iz ust svoje matere slišal te stvari, kakor pa od tujih in izpridenih ljudi, ki te pri vsem tem še ponižujejo in dobiš po-

tem tisti občutek manjvrednosti, ki tlači k tlom in te spremlja vse življenje.”

“Moja pot življenja” — pod tem naslovom stara mama pretresljivo opisuje svojo revščino. Zgodaj je pri nesreči izgubila očeta, v hudih razmerah je preživljala otroška leta, v revščini hodila kmetom delat, prinesla kos kruha domov številnim otrokom, ki so ji prišli naproti z vprašanjem: Mama, si prinesla kaj kruha? “Ali nikoli nisem imela namena, da bi katerega odpravila pred rojstvom. Sam Bog me je podpiral. Sedaj so vsi preskrbljeni in me spoštujejo. Tudi mož je dober in na stara leta nama to spomine obuja, ko se spominjava prečutih noči v skrbeh, v kaj bova zavila otroka, ki se bo rodil, in na solze, ki sem jih dolga leta pretakala. Življenje se je slabo začelo, trdo nadaljevalo, a se končuje z zmago in zadoščenjem.”

VSAJ ZA NEKAJ UR — NADČLOVEK?

Zdravnik dr. L. Ukmar

SE LI DA URESNIČITI pobožna želja, da bi človek postal vsaj za nekaj ur nadčlovek (superman)? Danes ravno še ne, ker se vršijo taki poskusi šele na miših in mačkah. Ne bo pa več dolgo, da bo človek zaužil eno samo pilulo (kroglico) in bo s tem postal skoro trikrat močnejši (180%). Ne za vedno, pač pa za nekaj ur.

Boksarjem teh pilul seveda ne bodo smeli dati, ker se jih že brez pilul vsako leto nekaj pobije ali pa pohabi za vse življenje. Prav pa bi prišle na primer mornarju, katerega zaloti vihar na odprtem morju in se mora z vso močjo boriti proti valovom, da mu ne razbijejo ladje. Pa tudi vojaštvu bi take pilule prišle prav, če ga sovražnik zasuje s strupenim plinom, ki omrtviči mišičevje. Te pilule bi bile nekak protistrup.

Kako pa delujejo te pilule?

Pri opisu bolezni myasthenia gravis sem povedal, da se vsak živec, namenjen mišici, konča v mali ploščici, ki je prilepljena na mišično vlakno. Prevodnik med ploščico in mišičnim vlaknom je acetylcholin, katerega pri omenjeni bolezni primanjkuje in ga dajemo bolniku kot zdravilo. Našli so novo snov, ki to prevodnost zviša za 180%, in mišica je za 180% močnejša. Snov je aryl ester

atropina. Če vzdigneš z eno roko 70 funtov, boš po zaužitju ene take pilule zmožen dvigniti 196 funtov. Če boš pa vzel dve piluli namesto ene, boš pa še šibkejši kot si sedaj, boš vzdignil morda le 30 funtov.

Imajo še eno takih pod kapo. Telo izločuje dve snovi, ki sta v ravnotežju, da vzdržujeta telesno toplino vedno na isti ravni. To sta epinephrine in seratonin. Termostat je hypothalanus, del možgan pod velikima polutama. Epinephrine niža temperaturo, seratonin jo viša. Produkcija epinephrina se zniža pri živalih, ki zimo prespijo. Sedaj študirajo, če bi mogli mi umetno narediti nekaj sličnega, da se nam toplina zniža in bi mraz prespali (na primer, če bi se letalec ponesrečil ob zemeljskem polu, bi si morda dal injekcijo in bi spal, dokler ga ne bi rešili, ali pa lenuh, ki bi zimo morda rad prespal).

Študirajo tudi Indijance na skrajnem jugu (Alacaluf), ki hodijo na poi goli in bosí po ledu in snegu, pa jih nič ne zebe. Se ni morda s treniranjem iz roda v rod pri njih zvišala produkcija serotomina? Kako prav bi prišlo nekaj sličnega vojaštvu, ki leze dneve in dneve po zasneženih planjavah. Ne bi občutili mraza, tudi če bi hodili bosí. — A.D.

Izpod Triglava

NA BREZJE KAR VABI nova gladka cesta, da preizkusiš avtomobil. Bila sva že blizu in vide-la se je brazjanska cerkev. Pavle je pa vozil kar naprej, da je cerkev ostala zadaj. Le kaj mu je danes? Ne razumem, zakaj vozi mimo. Tedaj za-pelje v podvoz in od tam nazaj proti cerkvi, nato še v en podvoz in kmalu sva na cilju. Nova avto-mobilna cesta ima z Brezjami tako zvezo. — Ta-ko piše o tem neki romar.

NOVA ŠTIFTA PRI RIBNICI, zelo priljub-ljena božja pot za Dolenjce, ima še drugo poseb-nost: ogromno, 400 let staro lipo zraven cerkve. Pravijo, da je njen obseg pri dnu debla sedem met-rov. Med mogočnimi vrhovi nekako 10 m visoko je na veje postavljena lesena uta tri metre v ob-segu. Do nje vodijo strme stopnice, pa napor se izplača.

PESNICI VIDI TAUFERJEVI, ki je pred meseci umrla v domovini, je napisal v goriškem Kat. Glasu pristržne poslovilne besede dr. Metod Turnšek. Vidine pesmi so izšle v treh zbirkah, ve-liko jih je pa še razstresenih po raznih revijah. Njene pesmi so polne pristne poezije, poeziji je živela, poeziji se je darovala. Mnogo njenih pes-mi je prevedenih v več jezikov. V tujini je od vseh slovenskih pesnic najbolj znana.

“V CELJSKEM MOHORJEVEM KOLEDAR-JU je dr. Bučar napisal o gospodarski reformi ta-ko jasno izpoved, da bi ga bili pred leti gotovo ustrelili, če bi samo zinil kaj takega. Die Toten reiten schnell, pravi Nemeč, in tudi pri nas se je začelo vse tako naglo vrteti, da komaj sledimo tem šahovskim potezam. Vsak trenutek se kje kon-ča z matom.” — To je iz pisma tik po Božiču.

V SLOVENJGRADCU ob Mislinji so prire-dili sredi decembra 1966 svetovno likovno razsta-vo pod geslom: MIR, HUMANOST IN PRIJA-TELJSTVO. Razstave se je udeležilo 200 umetni-kov iz 40 dežel. Kakor je Slovenjgrader majhno podeželsko mestece, je zdaj šlo njegovo ime v svetovni tisk in obrnilo nase obsežno pozornost. Prilika za razstavo je bila 800letnica, odkar mesto obstoji. Na razstavo bo spominjala nova umetno-stna galerija. Lepo število umetnikov je podarilo svoje razstavljene slike tej galeriji. K proslavi je

poslal svojega zastopnika tudi glavni tajnik Zdru-ženih Narodov U Tant. Občinski svet Slovenjgrad-ca je na svoji slavnostni seji odlikoval nekaj tujih umetnikov s častnim občanstvom. Visoko odliko-vanje sta dobila tudi domači župnik Jakob Soklič in prof. Karl Peček, ravnatelj domače umetnostne galerije.

KOMUNISTIČNA OBLAST v današnji Slove-niji je takole sestavljena: vrhovni nositelj oblasti je republiška skupščina (parlament), ki sestoji iz naslednjih organov: republiški zbor s svojimi 120 poslanci je politična veja skupščine; po 70 poslan-cev imajo ostali “zbori”, ki so: gospodarski zbor, prosvetni zbor, socialno-zdravstveni zbor in orga-nizacijsko-politični zbor. Te zборе sestavljajo lju-dje, ki so na svojih področjih smatrajo za stro-kovnjake. “Vlade” z “ministri” pa republika ni-ma, vsaj po imenu ne. Naloge vlade izpolnjuje tako imenovani “Izvršni svet”, ki mu trenutno predseduje Janko Smole, čeprav je nedavno — od-stopil.

V ČRNOMLJU NA BELOKRANJSKEM bol-niki niso enakopravni, pa tudi glavni in stranski vhod v hišo k zdravnikom nista enakopravna. Taka pritožba je prišla na dan pri zborovanju občinske skupščine. Nekateri bolniki morajo prihajati skozi glavni vhod in dolgo čakati, medtem pa drugi vsto-pajo skozi stranskega in brž opravijo. Po daljši de-bati je padel predlog, naj se stranski vhod zazida, sprejeli ga pa baje niso. Nekdo je menil, naj bi rajši za nekaj časa glavni in stranski vhod samo zamenjali, bi bilo tudi cenejše.

NOVA DRUŽINSKA PRATIKA v Celovcu za leto 1967 piše med drugim: Indija, ta starodavna država, ki ji je Ghandi priboril svobodo in jo za Nehrujem in Shastrijem vodi žena, Indira Ghandi, stoji pred veliko lakoto. Slabe prometne razmere onemogočujejo prevoz živeža iz enega kraja v dru-gega. Kljub pomoči raznih svetovnih ustanov in dobrih src vsega sveta lakota zajema eno pokraj-i-no za drugo. Tega se vse premalo zavedamo in na to ne mislimo, ko si želimo še bolj zloznega in pri-jetnega življenja. Pregovor se pa še vedno glasi: Danes tebi, jutri meni.

BORIS KRAIGHER, eden vodilnih slovenskih komunistov, podpredsednik zvezne skupščine v Belgradu, in njegov sin Janez sta se 5. januarja ubila na avtomobilski vožnji iz Ljubljane v Bel-grad. Močna poledica na cesti je vrgla avto iz ti-ra, zadel je ob drevo in imenovana sta bila na me-stu mrtva. Drugi sin, ki je bil tudi v avtu, je bil le težko poškodovan.

MAUSERJEVI "LJUDJE POD BIČEM" so zašli v domovino baje v precejšnjem številu izvodov. Povsod jih z ogromnim zanimanjem berejo in skušajo dognati, kdo je kdo v romanu. Oblasti knjigo preganjajo, toda ljudje jo znajo skriti in skrbje, da roma iz rok v roko. Iz Clevealanda pa prihaja poročilo, da je Mauser pred Božičem sam imel o knjigi predavanje in je razložil, kako je prišlo do tega, da je spisal tako dolgo povest v treh delih.

V PRESERJU POD ŽALOSTNO GORO so iz starih krstnih knjig ugotovili, da sta bila v ondotni farni cerkvi krščena oče in stari oče škofa Bagra.

V MOJSTRANI NAD JESENICAMI so šolarji streljali na učitelja Gregoriča, pa ga niso zadeli. Naslednji dan jih je učitelj nabrisal po zadnji plati s palico, učiteljski zbor jim je dal javen ukor. Starši so se pritožili na jeseniško občino in ta je učitelja obsodila: moral je pobaline pred vsem razredom prositi za odpuščanje in plačati vsakemu 5.000 din za "bolečine". Učiteljski zbor je moral ukor preklicati . . . K temu pravi TT v Ljubljani: Podoba je, da se bodo morali učitelji voziti s tanki po vaških ulicah ali pa vsaj z revolverji za pasom . . .

PREDOSLJE JE VAS na Gorenjskem, kako se reče njenim prebivalcem? Predoseljci? Ne, bi menda zadišalo po oslih. Pravopis pravi, da so Predosljani. In kako se bo reklo na primer njihovi cerkvi? Pravopis spet pove: predoška! Nekdo, ki je od tam doma, je pa zapisal: predaška. To bi kazalo, da tudi vasi domačini pravijo: Predaslje. Ni ravno važno, zanimivo bi pa utegnilo biti.

TJA BI SE VRNIL

I. Burnik

*Tam bilo je lepo,
tja bi se vrnil . . .
Željo hrepenenja bi razgrnil
pred vsemi, ki že gredo.*

*"Rad bi šel . . .
Čakam, a zdaj še ne smem.
Vi povejte tam ljudem,
kar bi jim jaz povedal."*

*Rojstni kraj!
Nekoč, o,
naj bo kadar koli,
vrnem se v ta raj!*

NA SLOVENSKO-AVSTRIJSKI MEJI

SE EN DOGODEK NAJ OPISEM, ki me je silno pretresel. Doživel sem ga slučajno na severni meji Slovenije pri Cmureku. V obmejnem pasu imajo ljudje to priliko, da lahko hodijo delat v Avstrijo in si vsaj nekaj zaslužijo. Toda prizor, ki sem ga doživel, je tako žalosten in poniževalen za naše ljudi, pa tudi sramotna obtožba za komunistične oblastnike doma.

Avstrijci so prišli do meje s tovarnjaki. Na slovenski strani je bila že nagromadena skoro tisočglava množica. Čim so se Avstrijci približali, se je začelo prerivanje in suvanje med množico, pa tudi vpitje podobno ječanju: Vzemite mene, jaz moram delati . . . vzemite mene, imam otroke — in podobno. Prerivanje je bilo tako, da ni bilo mogoče v redu izbrati ljudi, ki naj bi jih bilo nekaj nad sto. V tem so začeli Avstrijci prijemati le

najbližje in jih dobesedno metati na tovarnjake, prav kakor mlada teleta.

Na avstrijski strani so se začeli smejeti in krohotati. Videl sem nekoga, ki je vse te ponižujoče prizore filmal. Verjetno je bil med njimi še kak bivši Hitlerjev vojak in se je spomnil, kako so pred nekaj desetletji delali podobno na slovenskem Štajerskem in Gorenjskem.

Ne moremo obsojati ubogih lačnih ljudi, ki se morajo na ta način poniževati pred tujci, da pridejo do kruha. Krivdo nosi tista zasovražena kasta Kardeljev, Leskovškov in Tomšičev in podobnih, ki predstavljajo komunistično partijo. Upamo pa, da bo enkrat konec tudi te najbolj umazane dobe v življenju slovenskega naroda. — M.T. v "Slov. državi".

ROBERTOVA DOGODIVŠČINA

Zvonko Velišček

SAM JO JE POPISAL in jaz ne bom nič spreminjal:

Veseli me, da mi je dano to zgodbo zapisati. Zgodila se je v tistem času, ko še od daleč nisem slutil velikih težav življenja, njegovih ugank, porazov, obupov. Živel sem le od danes do jutri, lahko miselno iz dneva v dan. Imel sem vse, kar mi je bilo potrebno, morda še preveč: dom, starše, brate, sestre, stalno zaposlitev, nov avto. Imel sem prijateljev na pretek, pa tudi dekle, ki sem jo iz srca ljubil. Morda prav zato, ker je bila tako silno občutljiva, vse preveč sentimentalna.

Sobota je. Lep dan, skoraj očarljiv. Sedim pred hišo in gledam avto. Pogovarjam se z njim:

"Oh, ti dragoceni stroj, kako lepo je imeti te! Mimo hiše po pločniku hodijo ljudje, sami tujci, nihče se ne zmeni zame, nihče mi ne reče dober dan. Ti me pa vztrajno čakaš, ti me poznaš, ti si moj zanjzvestejši prijatelj".

Spomnim se na Silvo. Ti moja ljuba punčara, vsa sirotna si še, pa ti me ljubiš. Tudi jaz tebe, zares moraš biti moja. Preveč čustvena? Kaj za to, minilo bo, ko bova mož in žena. Kar kmalu se bova zaročila. Zato, ker se imava rada. Res je, mlada sva še, jaz dvajset, ti osemnajst. O, še dosti mlajši se poročajo širom po svetu. Poprej bom še skušal ozdraviti tvojo plašnost, vse preveč bolno sentimentalnost . . . Na primer tvoje nerazumljivo trepetanje, kadar mi avto teče mimo pokopališča . . ."

Čas je, da stopim do nje. Avto moj, zgani se! "Dober dan, Silva!" Pozdravim jo in poljubim. Ali njen plašen pogled mi takoj vdahne nemir.

"Rekel si, Robert, da prideš ob dveh, zdaj je pa štiri. Moraš vedeti, da me to žali. Pomisli, če tebe izgubim, kaj mi še ostane? Nimam mame, nimam očeta. Ti si mi vse. Zakaj ne držiš besede?"

"Potolaži se, nekaj me je zaposlilo. Sicer sem pa itak prezgodaj prišel. Kje je še večer, ko pojdeva v kino. Poprej se bova mimogrede oglasila pri Dušanu, pa samo za kratek pomenek . . ."

Stresla se je.

"Pri Dušanu? Boš pa že spet vozil mimo pokopališča, pa že v mraku. Saj veš . . ."

"Oh, ne bodi vendar taka! Otrsi se že enkrat tega neumnega strahu. Ali ne veš, da je strah v sredi prazen, okoli ga pa nič ni. Bodi ženska kot se spodobi."

"Nočem te žaliti, le to prosim, imej več obzirnosti do mene, ko veš, kakšna sem."

Molče sva se odpeljala. Silva ni nehala drhteti. Čutil sem, kako se je zdrznila, ko je videla, da se ne mislim ogniti pokopališča.

Tedaj me je zgrabila drzna misel. Če je ne ozdravim, kako bo v najinem zakonu? Odločno ji rečem:

"Silva, tega mora biti konce. Tvojo bojazljivost moram izbiti iz tebe. Če se mi ne posreči, ne vem . . . morda ne boš nikoli moja žena."

"Izbiti? Kako?"

"Boš kmalu videla."

Tik pokopališča ustavim avto. Mrak je že krepko legal na zemljo. Silva trepeta. Odločno ji rečem:

"Zdajle bova stopila prav tja med grobove. Ko boš videla, da ni nikake nevarnosti, ti bo tisti tvoj strah sam od sebe zletel iz kosti."

"Ne, ne! Prosim, ne ubijaj me!"

Ostal sem trdno pri svojem načrtu in jo potegnili za seboj. Bila je vsa v joku in oklepala se me je kakor otrok. Miril sem jo, bodril, prigovarjal ji. Sam ne vem, kako sem končno uspel. Vdala se je in že dosti trdno stopala brez opore. Pri vsakem grobu sva se za hip ustavila, govoril ji pa nisem o smrti, ampak pravil sem ji smešnice, kolikor sem se jih mogel v naglici spomniti. Zdelo se mi je, da se je tu pa tam nasmehnila.

Bila sva že globoko med grobovi.

"No, vidiš, kako za prazen nič si se bala! Kaj se nama je zgodilo?"

"Nič", je rekla tiho, meni je pa odleglo. Ponosen sem bil na svojo podjetnost. Eden grobov je pritegnil mojo pozornost. Imel je nenavaden spomenik. Bilo je že zelo temačno, moral sem bliže. Za hip sem pozabil na Silvo. Nagnil sem se čisto k nagrobniku in skušal brati napis. Zmoti me njen vzklik:

"Robert, pomagaj, strah me je zgrabil . . ."

Bile so njene zadnje besede . . .

Planem tistih nekaj korakov in jo najdem ležečo na tleh. Krilo se ji je bilo ujelo na nizkem starem križu, ko je hotela priti za menoj k nagrobniku. Nagnil sem se k njej in moral ugotoviti: mrtva je! Srce ji je počilo . . .

Prav na tistem pokopališču smo jo zagreblili . . .

In jaz? Ne bom pisal, kako hudo mi je, kadar se spomnim na njeno prošnjo: Bodi obziren do mene, ko veš, kakšna sem . . .

Na te besede je oprl svojo odločitev tudi sodnik in mi naložil hudo kazen. Bil sem brezobziren, drzen, zločinski. Vendar me je višje sodišče oprostilo in mi naložilo samo to, da zgodbo popišem in dam v javnost.

Njen nauk naj bi bil: "Bodi obziren, ne ubijaj!"

Prav kakor je Silva prosila.

ŠTORKLJO PA VSI POZNAMO

Mira Mar

ZELO JE PODOBNA NAŠI, ki jo poznamo od doma, nikakor pa ni prav taka. Kolikor se spominjam, naša nima tako dolgega kljuna, pa tudi nekako srpasto je zavito navzdol. Poleg tega ima avstralska štorclja skoraj tri četrtine leta pod vratom čudno "brado", ki visi od nje kot nekaki slamnati kodri. Zato je tudi dobila ime Straw-necked Ibis — štorclja s slamnatim vratom.

Kot vidimo, pravijo Avstranci štorclji — IBIS. To ime so ji dali menda že stari Egipčani in se je "uradno" še zmerom drži. V starem Egiptu je veljala za sveto ptico. Je namreč volk na kobilice in te so bile poguba za žitna polja. Tako je štorclja včasih kar odločilno pomagala Egiptu do kruha. Ob obalah Nila je gnezдила v milijonih.

Kako je prišla štorclja v Avstralijo, nisem nikjer brala. Prinesla je pa s seboj ne samo svoje ime, tudi svoje lepe navade. Tudi avstralski poljedelec jo rad vidi. Še vedno je volk na vsakovrsten mrčes, na hrošče, na ogree, ki uničujejo avstralsko setev, dočim jo štorclje rešujejo. Tudi na tem kontinentu se drže ibisi-štorclje v neštevilnih jatah polj in travnikov, koder nabirajo hrano zase in za svoje mlade.

Gnezditri začno v septembru. Cele kolonije gnezd si napravijo na primernem kraju in se nič ne skrivajo pred sosednjo družino. Primerni kraji so močvirja in jezerca, sploh v bližini vode. Za svoja gnezda stlačijo visoko travo in ločje, da dobijo trdno podlago za gradbo gnezd. Jajca so sivkasto bela. Gnezdenje traja vse tja do novega leta. Vsako jutro od septembra tja do Božiča se skoraj istočasno dvignejo jate "štorclježev" na polet v okolico iskat hrano za družino. Čez dan se vračajo posamezno, da oddajo, kar so nabrali, ob sončnem

zahodu pa spet v skupnem poletu, da prenočijo "doma." Pri tem vreščijo in se derejo, da jih je slišati milje daleč.

Ko je valjenje končano, popusti "družinski" čut in moška ter ženska "štorcljad" se razprši po deželi, vsaka ptica misli nekaj mesecev le nase, da se prehrani. Tiste čase tudi začne odpadati omenjeni "slamnati" podbradek, da je nekaj mesecev dolgi vrat čisto gladek. Ko se bliža čas gnezdenja, pa začne spet rasti, da je v času očetovstva in materinstva znova polno razvit. Naravoslovci zaman ugibajo, kakšen pomen naj bi bil v tem. Štorclje to menda pač "vedo", le povedati ne znajo. Zato se moramo zadovoljiti samo z ugotovitvijo, da je tako.

DIALOG Z NAJMLAJŠIM

I. Burnik

Da a a ja
u tu tu
viš iš iš.

In spet a propos iz a mola
v g dur zaviješ:
g ge e de eš
gva a ta ta zm zm.

Nič se ne zlažeš,
nič ne tajiš,
smeje se sve s prstkom pokažeš
in sredi dneva spet zaspiš.

O, le čebļaj!
Tvoj skrivni blagoslov
oživlja najin krov.
Od velike sreče
se nama v srcih samo smeje.

SLOVENSKA ŠOLA V PADDINGTONU

Ob izidu pričujoče številke bo že delovala za to leto. Vsako nedeljo od 1:30 — 3 v znani pevski sobi.

Novi učenci se lahko prijavijo še v nedeljo 19. febr. ob isti uri.

PRIPOMBA: Letos ne bomo pletli "butaric" za cvetno nedeljo teden poprej. Izkazalo se je, da zelenje ne ostane sveže teden dni. Zato bomo delali butarice v soboto popoldne pred cvetno nedeljo — dne 18. marca v šolski sobi.

Zelenje in trakovi bodo brezplačno na razpolago.

A. Vodopivec, učiteljica

Misli, Februar, 1967

KAJ IN KOLIKO VEMO O PRETEKLOSTI AVSTRALIJE?

Janez Primožič

AVSTRALIJA, PETI, NAJMANJŠI in mnogi pravijo tudi najmlajši kontinent. Vse tri trditve bodo držale, saj Avstralija je "mlada" komaj svojih 300 et. Bila je ena zadnjih celin, ki so jih odkrili v 16. in 17. stoletju takrat vsemogočni Portugalci in Holandci. Ni pa bila čisto prazna. Bila je domovina domačinov, aborigenov, ki so se po računih znanstvenikov naselili na njej iz južno-vzhodne Azije pred kakimi 60.000 leti.

Avstralija je bila dolgo znana le kot velik otok na skrajnem jugu sveta z žgočim soncem in prostranimi puščavami. Toda zlasti po zadnji veliki vojni se je vrgla v naročje svetovni politiki in njena beseda se zdaj sliši daleč preko morij, ki jo obdajajo. Da se je prebudila iz osamljenosti in se skuša nasloniti vse bolj na Azijo, je zasluga "mater Anglije", ki je odšla s tega področja. Ukinili so kolonije in ustanovili samostojne države. Zlasti v Indoneziji je Avstralija dobila najbližjega, največjega in najresnejšega soseda.

Milijoni so si Avstralijo izbrali za svojo novo domovino, nekateri kot brezdomci — žrtve zadnje vojne — drugi iz drugačnih razlogov, bodisi stalno ali začasno. Tudi nekaj tisočev Slovencev je sprejela. Njeno prebivalstvo je potom vseljevanja naraslo v 15 letih za 2 — 3 milijone. Izvedenci pravijo, da bi pod sedanjimi okoliščinami lahko preživela 20 milijonov ljudi, s pomočjo namakanja in izkoriščanja nadaljnje zemlje pa celo preko 100 milijonov. Zanimivo je to, da je Avstralija edini kontinent z enim samim uradno priznanim in rabljenim jezikom.

Zdi se mi, da Avstralijo vse premalo poznamo. Vsaj njene prve dneve, ki niso tako daleč za nami. Kot prijatelj zgodovine in zemljepisja sem po raznih virih zbral podatke in jih bom objavljaval v našem mesečniku v zaporednih člankih. Morda bom bralcem s tem ustregel.

Avstralija v prvi dobi odkritij (16. in 17. stoletje)

Vse do konca 16. stoletja zgodovina ne ve nič točnega poročati o Avstraliji. V Evropi so vendar že pred tem časom domnevali o obstoju neke zemlje južno od Indije in so ji dali ime TERRA AUSTRALIS. Prvi, ki je zbudil to domnevo, je bil menda Benečan — popotnik in raziskovalec — Marco Polo (1245 — 1324). Poroča o neki deželi pod imenom LOCOS, toda nič več. Za kako zemljo južno od Jave nič ne ve. Vendar je domneva ostala in z njo misel na končno odkritje.

V zadnjih desetletjih 16. in v začetku 17. stoletja so bili Portugalci in Holandci med prvimi pomorskimi narodi sveta. Ta doba je rodila obema narodoma sinove, ki so ponesli slavo svojih domovin daleč preko oceanov v dotlej neznane dežele. Zavedali so se, da nimajo tekmecev pod soncem, pa so se spuščali v razna pustolovstva in pridobili svojima državama bajne nove zemlje.

V tej dobi se je pripravljalo v lukah obeh imenovanih držav mnogo ekspedicij preiskovat neznan svet. Portugalci so sklenili pluti okoli rta Dobre nade na skrajnem afriškem jugu in od tam nadaljevati pot proti vzhodu. Prav tako so Španci raziskovali daljni Vzhod in njihov Magalhans je leta 1521 odkril Filipine. Avstralija je bila še neznan.

Prvi poskus točneje načrtati lego Avstralije se je pojavil 1.1597 na zemljevidu pod imenom Cornelius Wytfliet. Ima jasno načrtano morskorožino med Novo Gvinejo in Avstralijo. Piše: Terra Australia je najbolj južni del suhe zemlje onstran morske ožine pod Novo Gvinejo. Je pa skoraj nepoznana, ker je ekspedicije ne obiskujejo, le slučajni viharji so primorali nekaj pomorščakov k izkrcanju. Zdi se, da je dežela dovolj razsežna, da bi se mogla smatrati za peti kontinent.

Torej tik pred začetkom 17. stoletja so bili s poznanjem Avstralije že blizu resnice.

Torres

Kapitan De Quiros je v družbi drugega kapitana, Luisa Vaez Torresa, 1. dec. 1605 odplul s tremi ladjami izpred obale Peru v Južni Ameriki. Pet mesecev pozneje — 1. maja — sta prispela južno od Salomonovih otokov v Tihem Oceanu. Te otoke je De Quiros krstil z imenom "Južna dežela vernih duš." A tu se je brodovje razdelilo: De Quiros se je moral zaradi upora posadke vrniti, Torres je pa zaplul proti španskim Filipinom. Namesto da bi bil zavil proti jugo-zahodu in se tako približal Avstraliji, je zavil proti severovzhodu v morskorožino med Avstralijo in Novo Gvinejo. Ožina, ki je bila čisto slučajno odkrita, je dobila potem ime Torres Strait.

Od Torresovih dni naprej je bila vsaj zapadna in severozapadna obala Avstralije kolikor toliko poznana. Holandske ladje so na svoji poti okoli Dobre nade pod pritiskom morskih vihavjev morale iskati zatišča na avstralski obali, kjer so se nekatere razbile. Kapitan Dirk Hartog je leta 1616 pristal v danes imenovanem zalivu Shark Bay in kraj je dobil ime po njegovi ladji "Eendracht."

Tri leta pozneje je kapitan Edels objadral obalo bolj na jugu in jo krstil za Edels Land. Skoraj istočasno je Frederick Hauptman obkrožil skalnate otoke nasproti današnjega mesta Geraldton in še danes nosijo ime po njem.

Tasmanova prva morska vožnja

Abel Tasman, največji nizozemski raziskovalec tujega sveta, ima nevenljive zasluge za odkrivanje morskih obal okoli Avstralazije. Generalni guverner nizozemske vzhodne Indije Anthony Van Diemen je leta 1642 poslal Tasmana raziskovat svet proti jugu Indije. Na tej poti je Tasman odkril otok Mauritius, od tam nadaljeval pot na jug. Dospel je do današnje Tasmanije, ki ji je dal ime Van Diemens Land. (To ime je ostalo do leta 1854, ko so jo prekrstili v Tasmanijo.) Če bi bil Tasman obrnil morsko pot proti severu, bi bil pač naletel na pravo Avstralijo, toda plul je dalje proti vzhodu in odkril Novo Zelandijo.

Domačini — Maori — niso bili prijazni Tasmanu in njegovim, zato se ti niso dolgo ustavljali ob obalah Nove Zelandije. Pot jih je vodila naprej proti svergo-vzhodu in so naleteli na današnje Fiji otoke, ki so jim rekli Prijateljski otoki. Tasmanu je bilo zaenkrat dovolj, obrnil je krmilo proti severo-zahodu in obstal v Bataviji na severni obali Nove Gvineje.

Toda niso mu pustili dolgo počivati. Že naslednje leto so mu dali nalogo, naj dokončno dožene, če je Nova Gvineja zvezana z domnevano Terra Australia ali ne. Plul je po Torres Straitu in dalje po velikem zalivu, ki mu je dal ime "Carpentaria." Tipal je naprej proti zapadu in si ogle doval pravo avstralsko obalo. Vsak poskus izkrcanja ga je razočaral, kakor že vse prejšnje raziskovalce. Videti je bilo le golo puščavo. Dosti slabe volje se je vrnil v Batavijo, kjer ni imel kaj prida povedati.

S to Tasmanovo ekspedicijo se je nekako zaključila doba portugalskih in holandskih raziskovanj okoli Avstralije. Na vrsto so prišli Angleži, daši ne prav kmalu. Šele 40 let za Tasmanom — leta 1688 — je Anglež Dampier na ladji Cygnet prispel iz Južne Amerike preko Filipinov do avstralske obale na zapadu. Potoval je bolj na slepo srečo in z nekakimi priratskimi nameni. Ladje so potrebovale popravila, zato se je izkrcal na obali Nove Holandije — tako je Tasman imenoval zapadno avstralsko obalo. Ostal je v okolici dva meseca in se prepričal, da Avstralija ni ne del Azije, ne Afrike in še manj Amerike.

S to važno ugotovitvijo se je napotil domov v Anglijo, kamor je pa po raznih težkih doživljajih dospel šele po dveh letih. Leta 1699 ga kralj Viljem znova odpošlje na jug in tedaj je Dampier plul kakih tisoč milj tesno ob avstralski obali. Nato se je vrnil domov.

Odslej za 70 let iskanje Avstralije domala popolnoma obtiči. Leta 1770 s prihodom slavnega Cooka se šele odpre novo poglavje v zgodovini Avstralije. Toda o tem drugič.

Misli, Februar, 1967

KDO STA MOŽAKARJA?

Polica j v Belgradu se v januarju dobro zavaruje pred zimo in mrazom, pred burjo in snegom, pred vsemi vremenskimi muhami prvega meseca v letu.

Polica j v Buenos Airesu se v januarju zavaruje pred pekočim soncem, ki je nevarno posebno temenu in vratu. Zato ima možakar na uradno kapo pritrjen nekak pajčolan, ki pokrije, česar kapa ne doseže.

PISMO IZ B. AIRESA z dne 21. jan. pravi: Kar 14 dni je bila vročina, da smo jo komaj prenašali. Od 35 — 36 stopinj celzija. Pred dvema dnevoma je začel dež in temperatura je padla, da imamo te dni na sebi volnene jopice. — No, saj se kaj takega zgodi tudi v Avstraliji, kajne?

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

CIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

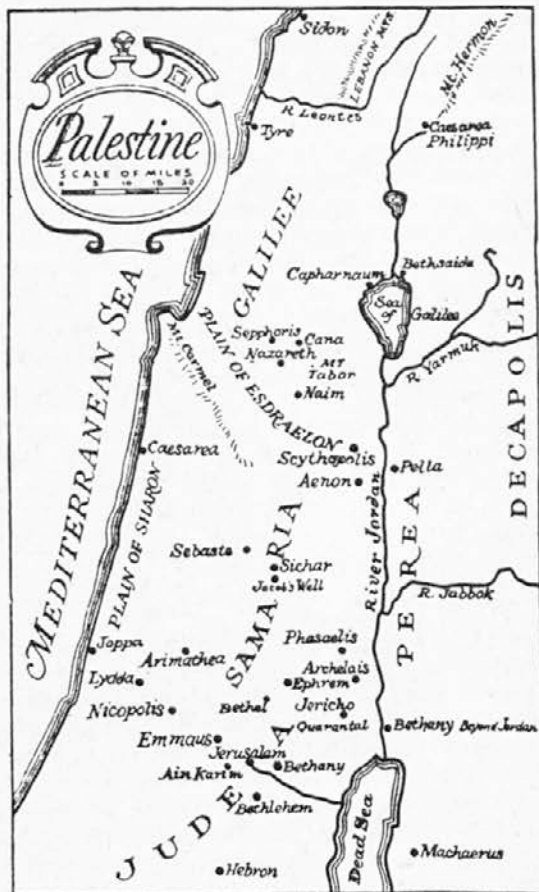
Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najbolje poznati!

O DELAVCIH V VINOGRADU

"Nebeško kraljestvo je podobno hišnemu gospodarju, ki je šel zgodaj zjutraj najemat delavcev za svoj vinograd. Pogodil se je z delavci po denarju na dan ter jih poslal v vinograd. In šel je ven okrog tretje ure in videl druge na trgu stati brez dela. Tudi tem je rekel: pojdite še vi v moj vinograd in kar bo prav, vam bom dal. In so šli. Okrog šeste in devete ure je spet šel in storil prav tako.

"Ko je šel okrog enajste, je našel druge, da so postavali, in jim je rekel: Kaj stojite tukaj ves dan brez dela? Odgovore mu: nihče nas ni najel. Reče jim: pojdite tudi vi v vinograd.

PRVI BODO POSLEDNJI, POSLEDNJI PRVI

Priliko o delavcih v vinogradu poznamo iz udeležbe pri nedeljski službi božji. Je ena najbolj znanih. Podoba je, da jo Jezus tu pripoveduje le najbolj izbranim učencem, ne veliki množici poslušalcev. Njen nauk je globok, posega v najbolj skrite skrivnosti delovanja milosti božje. Človek se zamisli ob poslušanju prilike in ugiba, če se ujema z njegovim lastnim občutjem. Toda treba se je spomniti na besede drugje v Pismu; Božje misli niso vaše misli . . .

Zdi se, da je prilika nekako nadaljevanje Jezusovega govora, ki ga je imel na Petrovo vprašanje: Kaj bo naš delež? Že tedaj je Jezus napo-

“Ko se je zvečerilo, reče gospodar svojemu oskrbniku: Pokliči delavce in jim daj plačilo, začeni od poslednjih do prvih. Pristopili so torej tisti, ki so prišli okoli enajste ure, in so dobili vsak po denarju. Ko so prišli prvi, so mislili, da bodo prejeli več; pa so tudi ti prejeli vsak po denarju. In ko so prejeli, so godrnjali nad hišnim gospodarjem in so rekli: le-ti poslednji so delali eno uro, pa si jih zenačil z nami, ki smo prenašali teže dneva in vročino.

“On pa je odgovoril enemu izmed njih: Prijatelj, ne delam ti krivice: ali se nisi po denarju z mano pogodil? Vzemi, kar je tvojega in pojdi. Hočem pa tudi poslednjemu dati kakor tebi. Ali ne smem storiti s svojim, kar hočem? Ali je tvoje oko hudobno, ker sem jaz dober?

“Tako bodo poslednji prvi in prvi poslednji.”

PRIJATELJ LAZAR JE BOLAN

Bil pa je nekdo bolan, Lazar iz Betanije, iz vasi Marije in njene sestre Marte, Marija pa je bila tista, ki je Gospoda maznila z oljem in mu obrisala noge s svojimi lasmi, in njen brat Lazar je bil bolan. Sestri sta mu torej sporočili: Gospod, glej, ta, ki ga ljubiš, je bolan. Ko je Jezus to slišal, je rekel: “Ta bolezen ni za smrt, ampak v slavo božjo, da se poveleča po njej Sin božji.”

Jezus je ljubil Marto in njeno sestro in Lazarja. Ko je torej slišal, da je Lazar bolan, je ostal še dva dni v kraju, kjer je bil, potem je pa rekel učencem: “Pojdimo spet v Judejo.” Učenci mu reko: Učenik, pravkar so te hoteli Judje kamenjati in spet greš tja? Jezus je odgovoril: “Ali nima dan dvanajst ur? Če kdo hodi podnevi, se ne spotakne, ker gleda luč tega sveta. Če pa hodi kdo ponoči, se spotakne, ker ni luči pri njem.”

To je izgovoril in nato jim je rekel: “Naš prijatelj Lazar spi, toda grem, da ga zbudim.” — Rekli so mu torej njegovi učenci: Gospod, ako spi, bo ozdravel. Govoril pa je Jezus o njegovi smrti, a oni so mislili, da govori o počitku v spanju. Tedaj jim je povedal Jezus naravnost: “Lazar je umrl in zavoljo vas se veselim, da nisem bil tam, da boste verovali. A pojdemo k njemu!”

Tomaz, ki se imenuje Didim, je tedaj rekel tovarišem: Pojdemo še mi, da z njim umrjemo.

Jezus je torej prišel in ga dobil, ko je bil že štiri dni v grobu. — Bila pa je Betanija blizu Jeruzalema, oddaljena kakih petnajst tačejev. Mnogo Judov je prišlo k Marti in Mariji, da bi ju tolažili zaradi smrti njunega brata.

vedal, da bodo mnogi, ki se smatrajo za prve v bodočem kraljestvu, v resnici šteti med zadnje — in obratno. Prilika o delavcih v vinogradu naj bi to bolj nazorno pokazala.

Prav tako je ta prilika pojasnilo Gospodove trditve, ko je dejal v zadevi bogastva: Pri Bogu je vse mogoče. Bog je neskončno svoboden v svojih odnosih do ljudi, vsekakor upošteva človekov osebni napor, končni uspeh pa pride od tega, v koliko človek sodeluje z milostjo, ki mu jo Bog brez človekovega osebnega zasluženja ponudi.

Da je Jezus za svojo priliko vzel ravno vinograd, je lahko razumljivo. Trto so Judje obilno gojili in v vinogradih je bilo treba na spomlad nagemati sezonske delavce. Vemo tudi, da so Judje ure dneva drugače šteli. “Okoli enajste ure” je bilo po našem štetju nekako ob petih popoldne. Delali so do 12 — do šestih zvečer.

ALI NAJ GA JEZUS OBIŠČE?

Ves prizor o Lazarjevi boleznin in smrti je zabeležil od vseh evangelistov samo sv. Janez. Pa zato toliko bolj na široko in izredno zanimivo. Jezus se je s svojimi učenci še vedno mudil nekje ob Jordanu v Pereji, morda dober dan hoda do Betanije. Prijatelji v Betaniji so lahko držali stike z njim po poslancih. Ko je Lazar zbolel, se je zdelo sestrama dovolj samo sporočiti Jezusu, zato ne beremo nikakega poziva: pridi in ozdravi ga . . . Jezusove besede na poročilo sester so pa sprva čudno skrivnostne: bolezen ni za smrt . . . je le za čast božjo . . . Lazar spi . . . vesel sem, da nisem bil tam . . . pojdemo . . .

Učencem je vse velika uganka. Razumljivo se jim zdi, da se Gospod obotavlja — žugajočim Judom bi prišel skoraj naravnost v pest. Tudi to misel jim je s skrivnostnimi besedami popravil, pa Tomaz še vedno ni razumel. Počasi se jim je razodelo, da pri vsem ravnanju Jezus le postavlja na novo preizkušnjo njihovo vero. To je bilo večkrat potrebno, ker so spet in spet vse le preveč po človeško jemali in razumevali. Živi veri v Jezusa in njegovo poslanstvo je še marsikaj manjkalo.

Judje so pokopavali — shranjevali v skalnat grob — svoje rajne takoj po smrti. Po računih iz podatkov o času, ki jih najdemo v pripovedi evangelista, moramo sklepati, da je bil Lazar že mrtev, ko je sporočilo sester doseglo Jezusa. Razume se, da je Gospod dobro vedel, kaj je resnica. Njegova izjava: Lazar spi . . . je v popolnem skladu z njegovo besedo ob drugi podobni priliki: Deklira ni mrtva, ampak spi. Iz tega “spanja” bo On obudil njega in njo.

MOJE IZBE

Ivan Cankar

SPOMINJAM SE NA SVOJE IZBE s toliko pri-srčnostjo, kakor na svoje prijateljice in ljubice. Na vas, ljubice, se spominjam zdaj, ko se poslav-ljam od poslednje. Komaj da si upam še pogledati na mizo, na stol, na stene; težko mi je srce, da se Bog usmili.

Jaz sem človek tiste stare sorte, na grudo pri-kovan, v dom zamaknjen. Kadar se kmet poslovi, mu je pri duši, da ga vklenjenega ženo žandarji skozi vas; ponižan je, brez moči in brez upanja. Rad bi se ozrl, rad bi vsaj še s pogledom pobožal svoj beli dom, pa ga je sram.

Na mnogotere duri sem potrkal, mnogotero lju-beznivih prijateljic je postiljalo popotniku. In na vsako posebej se spominjam s smehljajem in pri-tajenim vzdihom. Zakaj več kakor prijateljica in več kakor sama ljubica je človeku gola stena, na katero je v samotnih urah pisal svoje tihe misli, tiste, ki jih drugače ni razodel nikomur.

Iz daljne davnine me šepetaje pozdravljajo ot-roške sanje, prve bolesti, nerazločne, jecljajoče misli, zgodnja upanja, prezgodnja razočaranja. Si-romašna izba je, kakor od solz oškropljena; toda srce bi se mi paralo od radosti in ganotja, če bi zdaj prestopil njen prag.

Vem, da so vse te gole, vlažne stene od vrha do tal popisane z gorečimi besedami, ki bi ostale, če se skruši ves omet, in ki bi jih ne izbrisalo niti živo apno. V začrneli strop so strmele oči, ki so bile takrat še jasne in široko odprte, še ne skalje-ne od spoznanja. Njih čisti pogled je še tam, sve-tal in neomadeževen kakor blagoslovljena svetin-ja. Besede šepetajo, že govore naglas, jokajo in vriskajo; vzdih slišim, pod odejo pritajene, obraz vidim in na njem smehljaj, še rosen od komaj po-sušenih solz. Mladost je sloka in bela vstala od smrti, ovenčana z gloriojo dolgih in strašnih dni, ki jim je bila mati.

Mlad študent je romal po svetu, od postaje do postaje. Malokatera teh postaj je bila vesela, malo je bilo sonca, še manj prijaznosti, ljubezni skoraj nič. Ali te mračne, zatohle izbe, vse polne strupa in trohnobe, kletev in solza, žive v spominu kakor

sami blagoslovljeni hrami čiste radosti, prešernih sanj in brezkončnega upanja.

Če bi bile te stene oškropljene z gnusom in trpljenjem od vrha do tal, napisal sem bil nanje, kar je bilo najbolj skritega, najlepšega, najzve-stejšega v mojem srcu; in to je ostalo. Kletev od-nese veter, solza se posuši na trepalnicah; žlahtna beseda, izgovorjena šepetaje, ostane večno. Grem po ulici, pa se mi zazdi, da me je poklical, povabil v temne veže prijateljski glas: "Kaj si že čisto po-zabil name? Stopi na prag, pozdravi z besedo vsaj!" Kos življenja je shranjen tam, bo shranjen na ve-komaj; kdorkoli bo tam spal, se bo vzdramil po-noči ter bo slišal besede, ki jih bo razumelo nje-govo srce.

Tebi, moja dunajska izba, med vsemi najlepši pozdrav! Vsaka rdeča roža na stenah, na stropu je kakor vroča misel, nikoli in nikomur povedana. Že so bile moje oči na stečaj odprte, zamaknjene so gledale v strahoto, ki ji pravijo človeško življenje; že je bilo srce omadeževano in ranjeno, je pilo iz keliha, ki pravijo, da je posoda ljubezni; že je bila duša okusila bolešno slast ponosa, opojni greh častihlepnosti, grenkobo razočaranja. Za fantomi so se lovile sanje, same fantom; do zvezd in preko njih so letele misli na slabotnih perutih; in so pa-dale utrujene v potrtost in obup.

Kdo je takrat štel moje korake, kdo je videl moje skrčene pesti, moje solze? Kdo je gledal moj od bolečine in srda spačeni obraz, kdo poslušal sladke in strašne, pobožno proseče in bogokletne besede, kakor jih srce govori le takrat, kadar občuti, da je zaklenjeno samo vase? In kdo je bil priča najvišji radosti in najčistejši ljubezni vseob-sežni, toliki, da bi jo bilo pred svetom sram?

Še enkrat bi te rad videl, ti ljuba prijateljica moja, z enim samim pogledom bi te še rad pobo-žal! Kadar se spomnim nate, vem, da jasneje za-sijejo tvoje stene, da se narahlo zganejo rdeče rože. Miza, kjer sem pisal, še diši po čaju in po cigaretah; kdor sedi za njo, vzdigne glavo, poslu-ša, zastrmi zamišljen v najtišje globočine svoje duše. "Tukaj je živel človek!" In brat neznanec pozdravi tiho brata neznanca...

Moje izbe niso bile domovi, postaje so bile. Dom je popotniku samo eden. Nanj mislim zdaj, ko se truden in do kraja vdan poslavljam od poslednje postaje. Srce občuti na svojem nezmotljivem dnu, da je poslednja. Pozno je pod noč, težko, da bi bile duri še kje odprte. Veselo pozdravljena, hva-ležno blagoslovljena, zadnja prijateljica! Dolgo in težko bom spal, hudo bom sanjal; toda spal bom doma. —

MALO TEGA, MALO ONEGA

Janez Primožič

MESEC FEBRUAR je dobil svoje ime po boginji Februa, ki je bila poganskim Rimljanom zaščitnica mlade setve in prisodoba rodovitnosti. V njenem mesecu so častilec malika Pana prirejali praznik sprave in očiščenja. Oblečeni v kozlovsko kožo so se hrupno pomikali po mestnih ulicah, se med seboj otepali s šibami ter preganjali hudobne duhove. V teh prireditvah je tudi začetek našega pustovanja, ki pade navadno v februar. Polagoma je boginja Februa prešla skoraj v pozabo, drugi mesec v letu je pa le vse do danes obdržal ime po njej.

Slovenci pravimo temu mesecu "svečan." Odkod to ime? Najbližja razlaga je, da prihaja od "svečnice", praznika, ki ga Cerkev slavi 2. februarja. Toda v prejšnjih časih so mu rekli SEČAN. Tako je zapisal v svoj Koledar že Trubar leta 1551: SECZHAN — Februarius. Kakšen pomen je v tem, meni ni znano. Morda bo kdo drug povedal.

Izšla je zanimiva knjižica o prebivalstvu Avstralije ki jo je izdalo ministrstvo za imigracijo. V njej najdemo številke vse nazaj do 1788, ko je Avstralija štela 859 ljudi — seveda priseljencev brez domačinov črncev — pa do leta 1966, ko nas je bilo 11,452,552.

Ljubljanci se gotovo še dobro spominjamo gostilne "Šestice" nasproti nebotičniku na Titovi cesti. Lani je slavila 190letnico obstoja. Ob tej priliki je kolektiv izdal brošuro, iz katere je razvidno, da je hiša stala že v Valvazorjevem času leta 1670. Prehajala je iz rok v roke raznim obrtnikom in kmetom, dokler je ni od nekega pekovskega mojstra prevzel krčmar leta 1776. To leto velja za rojstno leto ŠESTICE.

Toda tudi pozneje se je lastništvo hiše menjavalo. Leta 1821 jo je kupil bogat trgovec z žitom in jo preuredil v enonadstropno hišo, kot je še danes. Nove in zares temeljite preureditve so se lastniki lotili šele leta 1920 in to z namenom, da bi privabili goste iz bolj meščanskih krogov. Danes je ŠESTICA ugledna restavracija sredi glavnega mesta Slovenije in malokdo, ki je gost v njej, pomisli, kako so se pred 200 leti prav tam ustavljali postiljoni za preprego na dolgi vožnji z Dunaja v Trst. Bolj važni kot gostilna so bili tedaj njeni — hlevi.

Pred dobrimi 50 leti so bili prometni predpisi silno kratki in preprosti. Vozil je bilo malo, po ulicah si videl v glavnem pešce in kolesarje, večjemu še jezdece. Za kolesarje je veljalo: kadar hočeš kogarkoli prehiteti, pozvoni, da ga posvariš. Zvonjenje takoj ustavi, če se zaradi njega plašijo konji. Če situacija narekuje, stopi s kolesa in počakaj, da se vse pomiri. Vozila na več kolesih so imela navodilo: na desni strani pustite dovolj prostora za kolesarje, da lahko vozijo mimo.

Pri šoferskem izpitu je predsednik komisije vprašal pijanega kandidata: Koliko šofer lahko pije?

Tone je odgovoril: Jaz na primer ga z lahko to pospravim dva litra. Enega sem že, drugega bom po izpitu.

Predsednik: Dobro, izpit je opravljen. Pojdite na svoj drugi liter, na vozilo pa nikoli več.

Prijatelj je vprašal direktorja: Kako le ravnáš, da med tvojimi tremi tajnicami ne pride do prepira?

Direktor: Vsak drugi dan imata dve prosto.

Nadebuden sin očetu: Ne bodi hud, sinoči sem si izposodil tvoj avto, da sem zapeljal domov prijatelja.

Oče: Že dobro, lepo si napravil. Tega pa ne veš, da je tvoj prijatelj pozabil v avtu puder in šminko.

HISA NAPRODAJ

56 Moncur St., Woollahra, Sydney
Zidana, tri spalnice, moderna kuhinja,
lep vrt, garaža pripravna tudi za meh. delavnico.

Vodovodna in plinska napeljava nova,
bakrene cevi. Vse v najboljšem stanju.

Cena £8.000 — ali po dogovoru

Naplačilo £2,000

Vprašajte na naslovu: 19 Cook Rd.,

Centennial Park, Sydney

Dobite nas po 5. uri popoldne

O B I S K I

Za Misli napisal

Vinko Beličič, Trst

I — 2

ČISTO DRUGAČNI SO GOSTJE Z VZHODA — to se pravi od onkraj Frnetičev. Njih pot do nas je neprimerno krajša in veliko bolj ko založeni z denarjem prihajajo otovorjeni z živili. Tiste dni bi pri nas lahko odprli tobakarno in žganjarno! Meso pojemo sami, ker je soseda Francka tako ljubezniva, da nam ga dene v hladilnik, orehi in suhe slive počakajo, vino pa se tudi ne skisa — kar me navda s trpko slutnjo, da so že celo onkraj meje odpovedali vinogradi. Določeneje povedano: delovna sila, ki je zapustila blagoslovljene prisojne griče, prideluje vino v kemičnih tovarnah . . . zavoljo česar je kapljica kremenitega Slovence Bortola na Proseku še bolj vredna hrepenja, ker je samo za prijatelje in ne za denar.

Med sorodniki in znanci z Vzhoda je seveda najbolj dobrodošla teta Albina, ki je vsako drugo poletje naš redni gost. Nekdaj je prihajala kot nekaka predstavnica matične domovine s kupom otroških knjig — in to me je vsakokrat malce zaskrbelo. Otroci so bili še majhni, nežno cvetje, in vsa Albinina literatura je morala naskrivaj skozi cenzuro. Prvi zvezek "Švejka" — naj me slovstveni zgodovinar ne sodi prekruto! — sem vrgel v štedilnik, s čimer sem prihranil eno poleno. Zdaj so otroci že odrasli, in tudi miroljubna koeksistenca je naredila svoje.

"PASTIRČEK", mladinski list v Trstu, piše: Šimnova mama na Gorenjskem so skuhalo mlečno kašo. Sinčku Francku ni bila všeč. Obrnil se je v kot in se kujal. Kaše ne bo jedel. Če bi Šimnova mama kaj dali na Franckovo trnico, bi mu ocvrli jajček, pa se še zmenili niso za kujanje. Vzeli so skledico in čisto mirno rekli: Bom pa kašo mucku dala. In so postavili kašo v muckov kot. Francek gleda: Muc se že oblizuje in poskuša, če ni kaša prevroč. Tedaj se Šimnov Francek zjezi in v svojem jeziku pove: Muc, muc, kašo pust, mene kuja mniva bo, jast sam kašo jedu bom.

Vsak prihod tete Albine pomeni veliko razbremenitev za mojo ženo. Gospodinjstvo preide v druge roke, vse zastalo delo, npr. likanje, šivanje, pospravljanje, pride v red. Boli me samo to, da ob takem obisku kuharski ugled moje žene pri otrocih nekako zbledi. Otroci namreč — ne da bi jih kdo vprašal — enodušno razglašajo, da je teta Albina brezprimerno boljša kuharica kakor mama, češ takih krušnih cmokov mama sploh ne zna napraviti. Ali ko žena in jaz ob koncu tistega meseca seštevava račune, ki so se nabrali v živilski knjižici, se prijemava za glavo in delava načrte za štirnajst dni same postne hrane.

S tem pa seveda nikakor ne trdim, da nam obisk tete Albine prinaša moralno in materialno škodo. Ta naša ljuba sorodnica ima po spodbudnih besedah sv. pisma vso pravico, da si kot otrok tega sveta pridobiva prijateljev s krivičnim mamonom . . . večkrat s kar težavnim razsojanjem, kateri izmed razkazujočih se nečakov ima najkrepkejše nadlahtne mišice.

Kolikor zaradi obiskov z Vzhoda gospodarsko trpi naš mesar, pa imajo dobička UPIM, STANDA, MODABELLA in CASA DELL'IMPERMEABILE. Čudim se, da ta trgovska podjetja še niso odlikovala moje žene z zlato medaljo in z diplomo iz italijanščine. Bilo bi znamenje hvaležnosti za ves denar, kar so ga njene sorodnice ter prijateljice in znanke iz dijaških let po njeni zaslugi pustile tamkaj. Meni pa bi lahko imenovana in še druga podjetja — posebno tista brezimna, ki imajo stojnice na Ponterossu — izkazala hvaležnost vsaj s srebrno medaljo za trud, ki ga imam takšne dneve s krmljenjem otrok in kuhanjem večerje. (Da ne nadaljujem žehte, ki jo je morala žena prekiniti, tega mi, upam, nihče ne bo zameril! Če se za kaj nisem rodil, se nisem za žehto; in za likanje seveda še manj!)

Jaz sem take večere po svoje zbit, žena po svoje, teta Albina pa žari od zadovoljstva, ko razstavlja po mizi, kar je nakupila, in uživa ob misli na bližnjo zavist ljubljanskih prijateljc. Ob radijski muziki električnih kitar v popevki "Vrni se v Sorrento" se nenadoma spomni, da je pozabila kupiti zvonček za svojega papagajčka, in še en par čevljev ji je ostal v očeh — in zdi se ji zmeraj lepši. Obide me vročina, saj bodo drugi dopoldan otroci spet na mojih ramah. Da je mera polna, začujem, ko teti Albini vrem kamilice, hrup v fantovski sobi: zarod se je preveč najedel in ne mara zaspati. Planem iz kuhinje, odprem vrata in zavpijem:

"Mulci, če ne bo mir, vas vržem ven!"

"Prišla bo Moreta* in nas povohala," krotko pripomni številka dve.

"Janko jo bo pomolzel," pravi številka tri.

* ime gospodarjeve psice (op. pis.)

"Ja, mleko bo pa v tvoja usta teklo," se brani najmlajši.

Vsak obisk je pri nas dobrodošel, samo če ne računa na prenočišče. S tem je namreč velik križ — in nosim ga jaz, ki sem najstarejši v družini in moram vsem dajati dober zgled. Jaz, ki sem zaradi nekdanjega revmatizma ostal zvest trdi postelji, na mehki, kjer se mehkužijo moji otroci, ne morem spati. Dolge so noči v taki tuji postelji. Ali ko se oglasi prvi petelin sosede Francke in se začne svetliti nov dan, sem poln zmagoslavja, saj je en del usojenega mi bremena za mano. Tolažim se namreč, da gost z Vzhoda pozna srbski pregovor "Najmilijeg gosta tri dana dosta", pa tudi zahodni gostje lahko poznajo ljudsko modrost, ki je v tržaškem Starem mestu naprodaj v obliki keramičnega obeska; le-ta bi moral viseti v slehernem stanovanju na vidnem mestu in nenehno oznanjati: "L'ospite e come il pesce: dopo tre giorni puzza", kar bi se reklo: Tako ko riba se v treh dneh tudi gost usmradi.

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

(Do 20. januarja)

\$6: Slavko Fabian; \$5: Franc Vravec;
\$4: Jože Kovačič, Alojz Jereb, Milan Beribak, Maks Hartman;

\$3: Julka Pavlič, Janez Marinič;

\$2: J. Bavčar, M. Slokar, J. Kern, J. Čuk, A. Jesenko, M. Potočnik, L. Vučko, J. Lapuh, S. Drezga, M. Vorša, S. Pevc, R. Lavtar, J. Konda, št. Smole, št. Toplak, I. Vidmar, G. Jug, K. Kobal, P. Bižal, A. Schuller, I. Stančič, št. Markuža, J. Štemberger, A. Stojkovič, E. Kowalski, M. Darmanin, J. Kosi, P. Cencič, J. Ficko, Dr. E. Miglič;

\$1: V. Mencigar, Fr. Danev, J. Režek, I. Štrucelj, Z. Svetina, J. Šterbenc, Fr. Bregantič, M. Plesničar, J. Tomažič, B. Brodnik, L. Cerkvenik, št. Kočar, Fr. Korošec, J. Košorok, P. Zavrl, J. Primožič, M. Cimerman;

\$1.50: I. Hozjan;

\$0.60: S. Pregelj, R. Weenstra; \$0.50: Fr. Petelin, A. Knez, J. Koprivec.

P./PODERZAJ, INDIJA: Julka Mrčun \$20, Stane Andrejašič \$10, Tom Možina \$5, Ivanka Stančič \$4, Mirko Cuderman \$4, Vinko Stojkovič \$2, Frančiška Štibil \$2.

SLOMSKOV SKLAD: Zofija Brkovec \$5, Sonja Lipec \$2, Julka Mrčun \$2.

SLOVENICUM V RIMU: J.P. \$10, D.M. \$8, Mirko Cuderman \$5, — Po \$2: Frank Bregantič, Štefka Markuža, Anton Požar, Janez Krušec, — Ivanka Kariž \$1.

Posebno pismo iz Rima pove, da niso mogli izpolniti obljube glede brošure, ki naj bi bila razposlana dobrotnikom o božiču. Prevelika zaposlenost jih je zadržala. Upajo, da bo obljuba izpolnjena za veliko noč.

Ponovno: prisrčna hvala vsem blagim darovalcem. Bog obilno povrni.

S T O P P R E S S

Prav ko ima iti pričujoča številka MISLI v tisk slišimo in beremo o strahotni ognjeni katastrofi v Tasmaniji, posebej v Hobartu. V njegovih predmestjih, zlasti v Claremontu, je število naših rojakov. Naša misel je pri njih, naša bojazen je z njimi, naša molitev jih spremlja v upanju, da jim je vsaj najhujše prizanešeno. Bog daj!

OD KOD IN OD KDAJ?

Marija N., Melbourne

PRI SOLFERINU V FURLANJI je 24. junija 1859 divjala strahotna bitka med Avstrijci in Francozi. Cesar Franc Jožef je imel na bojišču 170,000 mož, Napoleon III. 150,000. Kakih 40 tisoč jih je obležalo na bojišču, zmagal je Napoleon. (Iz lanskimi MISLI vemo, da so ti in naslednji boji usodno prizadeli tudi naše rojake v Beneški Sloveniji.)

Tisti večer po končani bitki se je ustavil v sosednjem mestecu z imenom Castiglione švicarski bankir Henri Dunant. Želel je govoriti z Napoleonom in ga pridobiti za neko finančno podjetje v Alžiriji, severna Afrika. Toda grozen pogled na tisoče ranjencev in umirajočih je Dunatovo pozornost hipoma obrnil v drugo smer. Mož že dotlej ni bil zgolj bankir in denarnik, že poprej je bil udeležen tudi pri mnogih dobrotelnih podjetjih.

Do dna duše ga je pretreslo, kar je videl v mestni cerkvi sv. Alojzija. Vse vprek so ležali v njej na golih tleh nešteti ranjenci in bilo je očitno, da se nihče ne briga zanje, vse preveč jih je bilo in zmešnjava po tako strahotnih bitkah je bila splošna. Dunant je imel že nekaj izkušnje za take priložnosti, pa je brž organiziral strežbo ranjenim in pokopavanje mrtvih. Tri dni in noči je tudi sam osebno sodeloval pri reševanju in tako pozabil na Alžirijo in Napoleona. Namesto tega je zamislil nekaj takega, kar se je v tistih dneh spočelo — poznejši Rdeči križ.

Tri leta po teh dogodkih je Dunant napisal in dal objaviti knjigo z naslovom: SPOMINI NA SOLFERINO. V njej je popisal dogodke tam in predlegal, naj se ustanovi svetovna organizacija prostovoljcev za pomoč ranjencem na bojnih poljih. Tako zapuščeni, kot so bili v cerkvi sv. Alojzija, ne smejo biti nikjer in nikoli več . . . Zato naj se skliče mednarodno zborovanje in ustanovi naj se pomožna akcija, ki naj zajame ves svet.

Knjiga je zadela v živo. Nekdo je zapisal, da je elektrizirala tisoče. Res je prišlo do tega, da so se že leta 1863 zbrali v Genevi, Švica, delegatje 10 držav in ustanovili Rdeči križ. Ime in znak za novo organizacijo so vzeli od švicarske zastave, ki

je bila bel križ na rdečem ozadju. Spremenili so to v rdeč križ na belem ozadju. Kdo še danes ne pozna tega znaka?

V teku naslednjega leta je pristopilo k organizaciji že 55 držav. To se pravi, vlade teh držav in vojaška poveljstva so se zavezala, da bodo vestno upoštevala načela Rdečega križa in dajala njegovim zastopnikom vso prostost za izvrševanje samaritanske službe na bojiščih in sploh povsod, kjerkoli bi se čutila potreba. Tako je Rdeči križ dobil mednarodno priznanje in postal del postavo-daje vseh kulturnih dežel. Poznejša svetovna zborovanja Rdečega križa so samo še dopolnjevala prvotno zamisel in jo aplicirala na nove pojave človeške revščine.

Svoj krstni nastop v bojnem metežu je napravil Rdeči križ kmalu potem: v vojni med Prusijo in Dansko leta 1864. Kdo bi mogel naštetiti vse njegove dobrotelne akcije od takrat do danes? Zlasti ko vemo, da ni ostal le pri strahotah vojne, ampak je raztegnil svojo dobrotelno pomoč vsem mogočim ponesrečencem. Njegova pomoč je takoj na mestu ob potresih, povodnjih, požarih, begunstvih in tako dalje. Dandanes ima nekako 100 držav lastne Rdeče križe, ki so le bolj po imenu povezani z mednarodno centralo v Genevi. Pišejo, da imajo vse "podružnice" Rdečega križa po svetu okoli 130 milijonov članstva: moških, žensk in otrok.

Vrnimo se k Dunantu.

Veliko veliko dobrega je storil, ko je dal pobudo za ustanovitev Rdečega križa, pa je hotel še več. Snoval je še druga svetovna podjetja, ne le dobrotelna, tudi splošno kulturna, na primer "Univerzalno knjižnico." Toda v teh rečeh ni uspel, zaman je vlagal vanje svoje premoženje da je naposled popolnoma obubožal. Globoko razočaran se je umaknil iz javnosti in svet ga je — pozabil. Dobrih 20 let je živel v Londonu in Parizu v resnem pomanjkanju.

AKCIJA ZA DOM

ZNATNA AKTIVNOST v zadnjih dveh mesecih je za nami. Obe zabavi, rajanje na ladji in pustni karneval, sta bili uspešni. Zlasti še druga, ki je bila v Guildfordu. Udeleženci ste gotovo zapazili, da nimamo več prejšnjih muzikantov. Išče-mo nove, ki bodo mogli zadovoljiti vseh vrst obis-kovalce pri naših zabavah.

AKCIJA je v zadnjih dveh mesecih lepo na-predovala. Samo Silvestrovanje nam je prineslo skoraj \$700. Če boste le še malo pomagali, bomo za tretjo obletnico Akcije lahko pokazali vsoto \$7.000. To bi bilo že lepo naplačilo za zemljo, kjer naj bi nekoč stal naš DOM.

Dragi rojaki, zopet bi vas rad spomil na tisti **en dolar**, o katerem sem že toliko govoril, da so se mi skoraj že usta osušila. Torej spet; vsaj en dolar na leto žrtvujte za našo bodočo skupno streho! Pomislite, kako hitro bi lahko imeli DOM! Vzemimo si za zgled go. Marijo Kogovšek, ki je poslala \$2 za dom, ker ni mogla priti na zabavo. Koliko nas je rojakov, ki bi se tako živo zavedali pomena naše AKCIJE?

Leta 1897 — torej pred 70 leti — ga je slučaj-no "odkril" neki časnikar v nekem švicarskem špitalu. Napisal je o njem članek in — svet se je zavedel, kdo je ta mož. Od več strani so pričela prihajati odlikovanja, ruski dvor mu je odkazal vsakoletno pokojnino, leta 1901 je dobil Nobelovo nagrado za mir. Tako je v zadovoljstvu preživel zadnja leta življenja — umrl je 1.1910 v starosti 82 let.

Razna poštna ministrstva po svetu se izdala že nad 1,600 različnih poštних znamk z Dunantovo sliko bodisi iz njegove moške dobe, bodisi in star-čevskih let. Leta 1959 je ves svet slovesno prazno-val stoletnico Rdečega križa in zopet se hvaležno spomnil tudi Henrija Dunanta.

Misli, Februar, 1967

Naj še omenim, da bo Akcija priredila 18. marca v cerkveni dvorani, Paddington, JOZEF-O-VANJE. To bo v zvezi z ustoličenjem zadnjega koroškega vojvode. Vabljeni vsi Jožeti, Jožice, Ur-ške, Francke, Lojzeti, Micke itd. Pa še vsi drugi ki vam je naša Akcija pri sreju.

Za AKCIJO: Rudi Brežnik

OSEBNI DAROVI: \$5 Daniel in Albina Sini-goj; \$4 Lojzka Košorok, \$2: Marija Kogovše, Ra-fael Pavlovec.

OPOMBA URED. Nekdo je vprašal, kdaj bo imela Akcija RUDOLFOVANJE, ko tako pridno pobira svetnike iz pratike . . . Odgovor: Imate ga vsak mesec v MISLIH na pričujoči strani . . .

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

AKCIJA ZA DOM

vljudno vabi na

"JOZEFОВАНJE"

v soboto 18. marca 1967 ob 8h zvečer

St. Francis Hall, Oxford Street, Paddington.

Z Vseh Vetrov

NOVO OBLIKO FARE so ustanovili katoličani s škofovim dovoljenjem v Oklahoma City, ZDA. Sploh se nočejo imenovati "župnija" ali fara, ampak so si dali ime: Skupnost Janeza XXIII. Niso "teritorialna" fara, ampak se lahko priglasijo za pristop iz katerega koli dela velikega mesta. Dolež ta "skupnost" še nima niti sto družin. Nima jo cerkve in baje je niti ne mislijo postaviti, za službo božjo najemajo dvorano. Njihov duhovnik ni župnik, ampak le duhovni pastir. Nima druge naloge kot maševati, pridigati in deliti zakramente. Za vse drugo skrbe člani "skupnosti" sami. Zato po vsaki nedeljski maši ostanejo skupaj, zborujejo in se menijo o vseh zadevah svoje "skupnosti." Zato pa njihova služba božja vsako nedeljo traja najmanj — tri ure. Zelo verjetno — Slovencev ni med njimi . . .

O "ZDRUŽENIH DRŽAVAH EVROPE", ki naj čimprej nastanejo, je bilo veliko slišati, dokler se je bilo bati vojne s Sovjetijo. Zdaj je pa že nekaj časa ta strah izginil iz glav evropskih vodilnih ljudi, jim pa za kako evropsko politično skupnost ni več dosti. Pojema celo smisel za skupno obrambo in do neke mere tudi skupno gospodarstvo. Tisti, ki vse to obžalujejo, sodijo, da je tega obrata največ kriv de Gaulle, ki skuša svojo Francijo dvigniti do nekdanje slave in le nekako preko nje "povezati" ostalo Evropo. Vendar upajo, da bodo spet prišli do besede drugi, ki brez takega ropota kot de Gaulle snujejo bodočo evropsko skupnost.

AMERIŠKA ORGANIZACIJA NCWC še ni šla iz spomina tisočim slovenskim beguncem iz let po drugi svetovni vojni. Po domače so njeno ime izgovarjali ENCEVECE. Bila je dobrodela organizacija ameriških škofov in je bila zlasti delavna na polju emigracije evropskih beguncem, tudi Slovencev. Imela je pa še polno drugih nalog v sami Ameriki in po svetu. Polno njeno ime je bilo: National Catholic Welfare Conference. V lanskem novembru so ameriški škofje na svojem letnem zborovanju v Washingtonu tej organizaciji spremenili ime in ji dodali nekaj novih nalog. Odslej se imenuje NATIONAL CONFERENCE of CATHOLIC BISHOPS — ali na kratko NCCB. Če bodo Slovenci prišli ponovno v kak bližji stik z njo, bomo verjetno slišali o organizaciji En-Ce-Ce-Be . . .

"LETEČIM KROŽNIKOM" je čas napraviti konec, pravi astronom Heydon, ki poučuje zvezdoslovje na univerzi v Washingtonu. Misel, da so leteči krožniki, ki da prihajajo do nas iz nezmišernega vesolja, je popolnoma neznanstvena, pravi Heydon. Če bi kakšni taki predmeti prihajali iz vesolja onkraj našega sončnega območja, bi morali napraviti pot 30,000 BILIONOV milj. Če bi "potovali" po 50 milj na sekundo, to je desetkrat hitreje kot naši astronauti, bi dospeli do nas v 20,000 letih. Tiste reči, ki jih ljudje vidijo ali vsaj mislijo, da jih vidijo kot "leteče krožnike", astronom lahko razloži, ker pozna ozračje nad našo zemljo in ve, kako nastanejo razne "prikazni". Ampak drugi Heydonu že ugovarjajo.

GOSPA INDRA v INDIJI ima dosti težav, tako ve povedati pismo od tam. Rešila se je sicer notranjega ministra, ki je svoje delo precej opiral na astrologe, ki jih je klical tudi od daleč, da so mu "prerokovali." Očividno mu niso dosti koristili, ker je nazadnje izgubil službo. Tista kravja demonstracija, pri kateri je bilo več ko tucat ubitih, je bila tudi njemu pri sreč. Tu v Bengaliji je zakon, da mora biti govedo vsaj 14 let staro, preden ga smeš zaklati. Tako vsaj teletina sploh ne more priti na mizo.

"POSLUŠNI DUHU" je naslov novemu verskemu listu v Zagrebu, ki je začel pred meseci izhajati skupno z "Glasom koncila." Njegov smoter je v glavnem ekumensko gibanje, delo za zedinjenje kristjanov. Krepko se zavzema za zблиžanje katoliških Hrvatov in pravoslavnih Srbov. Pisan je strokovno, namenjen predvsem duhovnikom. Z veliko vneto so pa segli po njem tudi drugi in je bila uprava že pri drugi številki v hudi zadregi, ker ni mogla postreči mnogim novim naročnikom. Gre menda tudi za "drugačno" zблиžanje med Hrvati in Srbi.

KAJ JE "DIALOG", je nakazal papež Pavel ob srečanju z nekim časnikarjem iz Milana. Rekel mu je: "Kako so se stvari spremenile od časov, ko sem bil še v Milanu nadškof. Problem, ki se postavlja danes, je v tem, da milijoni nimajo več vere. Obrniti se moramo k tem, ki več ne verujejo ali nimajo zaupanja v nas. Moramo jim reči: takšni smo. Povejte nam, zakaj nimate zaupanja v nas in zakaj nas zavračate. To je dialog".

PET ZELO DEBELIH KNJIG o zadnjem koncilu je napisal protestantovski pastor Maks Lackmann v Zapadni Nemčiji. Naslov knjig je: Mit evangelishen Augen. Avtor je bil opazovalec v Rimu skozi vsa štiri zasedanja koncila in je res zelo zelo bistro opazoval s svojimi "evangeljskimi očmi". Mnogo lepega pove o delovanju in uspehih koncila, v zelo prijateljskem duhu do Cerkve omenja to in ono, marsikaj mu pa vendar ne gre v račune, ker je pač protestant in se ne more v vsem postaviti na katoliško stališče. Ljubljanski profesor dr. Stanko Cajncar pravi o Lackmannovih knjigah, da bi jih morali brati tudi katoličani, zakaj prav iz pisanja v teh knjigah bi bolj in bolj razumeli, kaj je — dialog.

BARBADOS, NOVA NEODVISNA DRŽAVA.

To je najbolj vzhodni otok v karibskem morju med severno in južno Ameriko. Doslej je bil angleška kolonija. Njegov obseg je majhen: 21 milj po dolgem, 14 počez, skupno 166 kvadratnih milj. Prebivalcev četrt milijona, po večini so Afrikanci. Katoličanov je 10,000.

"PROTOKOL" med Vatikanom in Jugoslavijo že deluje, pravijo. Tito ima zastopnika v Vatikanu, papež v Beogradu. Kaj sta možakarja že dobrega napravila tu ali tam, ni znano. Zakaj je Tito hotel imeti "protokol", je o priliki po pravici povedal tisti komunist, ki je v Titovem imenu podpisal listino: Mi nočemo več krvavo preganjati vere, rajši jo bomo pustili pri miru, da sama od sebe sladki smrti zapade . . . (Kljub tej izjavi vse kaže, da "nekoliko" pa komunisti le skušajo tisto "sladko smrt" pospešiti.) Rimski monsignor, ki je podpisal protokol za papeža, je verjetno približno enako mislil o komunizmu, bil le pa toliko moder, da tega ni rekel na glas. To bi bil malo čuden — dialog.

NESREČNI ŠKRAT je dokaj pridno na delu pri vseh tiskovinah, ne samo pri našem listu. Oni teden je eno krepko zagodel sydneyskemu tedniku THE CATHOLIC WEEKLY. List je na eni strani poročal v napredku pri slovenski cerkvi v Melbournu, na drugi pa pri neki drugi cerkvi, ki jo frančiškani zidajo v predmestju Box Hill. Napis je bil pa na obeh: SLOVENE CHURCH FOR MELBOURNE. Tako bi imeli Slovenci v Melbournu kar dve cerkvi. V tem primeru se je škrt izkazal Slovencem lepo naklonjen. Morda le zato, da nam bo smel kmalu spet kakšno krepko zagosti v — MISLIH. Še kaj hujšega kot zadnjič, ko je košček "čmrlja" zanesel v Gustlnovo "ferdirbano" slovenščino . . . Mrha ti taka!

ZAPADNA NEMČIJA je bila pred kakimi 25 leti med najbolj lačnimi deželami na svetu. Bila je resna skrb, kako prehraniti prebivalstvo. Danes je tako sita, da zmanjkuje prostora za odpadke in ostanke od použite hrane v obednicah, kuhinjah, restavrantih in tako dalje. Smetarji ne vedo več, kam razvažati, da bi se zrak ne okužil in ne povzročil bolezni. Velika mesta gradijo ogromne incineratorje, pa baje ne morejo vsega požgati. Nekateri so zamislili načrt, da bi se izkopali podzemski tuneli v obliki velikanskih cevi in bi se po njih vsakovrsten "rubbish" porival v Severno morje. Tako je nemški "ekonomski čudež" prinesel deželi nepričakovano novo skrb. Pa bi bila lahko precej manjša, če bi Nemci bolj mislili na tiste dežele, ki so še danes lačne kot je bila Nemčija pred 25 leti.

ŽITO KOMUNISTIČNI KITAJSKI pošilja Avstralija na debelo. Uradno poročilo navaja: v juniju lanskega leta sta se deželi pogodili za nadaljnjih 600,000 ton pšenice v vrednosti \$32,000,000. V pogodbo je sprejeta tudi večja količina pšenice iz Zapadne Avstralije, ki so jo vremenske neprilike poškodovale. Kitajska plača 10% cene takoj ob prevozu, 20% v šestih mesecih, 20% v devetih, 50% po enem letu. Od junija 1960, ko se je ta trgovina začela, je izvozila Avstralija na Kitajsko pšenice za kakih \$550,000,000.

NA SPANSKEM je na mnogih področjih javnega udejstvovanja zapihal nov veter — v duhu Vatikanskega koncila. Tudi sam Franco se počasi podaja. Poznavalci razmer pravijo: še nedavno so vsi časopisi širom po Španiji pisali čisto enako, če si enega bral, si bral vse. Danes moraš vzeti v roke drugega za drugim, ne pišejo več vsi enako. Španski škofje so imeli po konkordatu iz leta 1953 politično in družabno ogromne privilegije na podlagi edino uradno priznane katoliške vere. Zdaj so se na svojih sestankih dogovorili, da se hočejo vsem takim predpravicam odpovedati. Govore o potrebi novega konkordata s Sveto stolico, ki bo mnogo prejšnjega besedila izpustil.

ZBORNİK, ki pride vsako leto med nas iz Argentine, se je letos naprijetno zakasnil. Zaradi težav v tiskarni je komaj dotiskan. Upajmo, da ga dobimo — za pirhe!

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: 31-3655

Službe božje

Nedelja 19. febr. (tretja v mesecu):

Leichhardt, (sv. Jožef) **ob 10:30**
Canberra (Braddon) **ob 6.15 pop.**

Nedelja 26. febr. (četrti):

Sydney (St. Patrick) **ob 10:30**
Villawood (Gurney Rd.) **ob 10:15**

Nedelja 5. marca (prva v mesecu):

Blacktown (stara cerkev) **ob 10:30**
Croydon Park (sv. Janez) **ob 10:30**

Nedelja 12. marca (druga v mesecu, TIHA):

Sydney (St. Patrick) **ob 10:30**

WOLLONGONG (St. Francis Home) **ob 4:15**
pop.

K MOLITVI ZA DOMOVINO!

Prvo nedeljo v marcu — 5. dan v mesecu —
zopet lepo vabljeni k molitvi za domovino Slovenijo
v znano kapelico sv. Frančiška v Paddingtonu
ob 2. popoldne.

MOLITVENA ZVEZA naroča: Molimo ta mesec,
da bi Slovenci v **Kristusovem vstajenju** našli
vzor in moč za svoje **osebno in narodno duhovno**
dviganje.

OD PEPELNICE DO VELIKE NOČI

Posebno v tem času nas Cerkev spodbuja, da
grijemo **duha spokornosti**, se zatajujmo in **jemljimo**
nase svoj križ. Priprava pač na veliko noč!

Spokornih del je veliko na ponudbo: molitev,
potrpežljivost, pomoč bližnjemu, vestno izpolnjevanje
poklicnih dolžnosti, odpoved zabavam in veselicam,
sv. maša tudi ob delavnikih, končno **zdržek**
od mesnih jedi in post: nasiti se le enkrat na dan.

Zdržek od mesnih jedi velja v Avstralijo še
za vse petke v letu za vse, ki so stari nad 14 let in
nimajo posebnega opravičila. To je cerkvena postava.
Kdor jo večkrat, zaporedoma ali celo redno
kriši brez vsakega resnega vzroka, brez dvoma
smrtno greši.

To velja še posebno za petke v postnem času,
na pepelnico in **veliki petek** je pa tudi **post** — do
sitega se najesti le enkrat na dan.

Ponekod širom po svetu so škofje za petke
odločili drugačna spokorna dela, v Avstraliji pa še
velja dosedanja praksa. Držimo se je!

“Kvišku srca!”

Če bi nam kdo pokazal mašno obleko, ki jo
je imel na sebi pri maševanju sv. Avguštin pred
nekako 1500 leti, bi gotovo vzbudil naše zanimanje.
Pozorno in s spoštovanjem bi ogledovali tak
mašni plašč.

Ali naj nas manj gane okoliščina, da na mnogih
mestih sv. maše slišimo in govorimo natanko
iste besede, kot jih v tistih časih izmenjeval škof
Avguštin s svojimi verniki?

Če se tega zavedamo, nam bo živa beseda, ki
je prišla do nas skozi toliko stoletij, bolj dragocena
in večjega spoštovanja vredna kot še tako
staro in častljivo mrtvo blago. Znani vzklík med
mašo: **Kvišku srca!** — in odgovor: imamo jih pri
Gospodu — sta prav tako kot danes zvenela že v
cerkvah sv. Avgušтина. To nam pove zgodovina.
Zelo verjetno pa je, da jih je tudi Avguštin
prezvel od še starejših mašnih vzorcev.

Svoj vzklík je duhovnik naslovil na zbrano
množico kot opomin, da se zdaj bliža največji
trenutek maše — spreminjenje, prihod Gospoda na
oltar v podobi kruha. Pride trenutek, ko se
tako rekoč vse posvetno ustavi — od ure do misli —
le eno je važno: srce odpreti Prihajajočemu.

Odgovor vernikov: imamo jih pri Gospodu —
je zamišljen, kakor bi hoteli verniki reči: **Seveda!**
Saj zato smo semkaj prišli. Kje naj bi imeli srce,
kje naj bi bila naša ljubezen, če ne pri Njem, ki
nam je pri zadnji večerji izrekel oporoko: to
de-lajte v moj spomin . . .

Tako zveni torej že blizu 2000 let duhovnikov
poziv in odgovor vernikov — gotovo zelo zelo
častljiva uredba.

Kaj vse se je zgodilo od takrat do danes, koliko
reči je nastalo in zopet izginilo, to je ostalo.
In prav tako kot milijoni pred nami, zdaj pa mi od
maše do maše — prav tako bodo povzdigovali srca
k Gospodu pred največjim trenutkom maše tisti,
ki pridejo za nami. Zelo verjetno bo tako ostalo —
do konca sveta.

Po \$10.00: Jim & Milka Božič, Družina Lipec, Martin Rušnik, Marija Saksida, Janez Verbek; \$6.00: Jože Konda; \$5.00: Ivanka Kariž, Franc Rožanc; \$4.00: Milan Hauptman, Franc Kodrun, Ivan Magajna, Albina Sinigoj, Anton Žitnik; \$2.00: Ludvik Cerkvenik, Alojz Filipič, Marija Golčman, Ervina Krmac, Frank Kumar, Rafael Lavtar, Janez Marinič, Matija Okorn, Ludvik šekli, Ciril & Mara škofic, Franc Stare, Franc Danev, Vinko Joželj.

Vsem skupaj in vsakemu posebej ISKREN: BOG PLAČAJ! Želimo mnogo posnemovalcev in ponovnih darov rojakov. — V postnem času smo, ki je namenjen pokori in zatajevanju. Odpovejmo se kaki stvari, ki je le "luksus", kar pri tem prihranimo pa DARUJMO ZA SESTRSKI SAMOSTAN. Če se pogosto vadimo v zatajevanju, bomo s tem svojo voljo utrdili in bo postala bolj voljna za dobra dela in življenje po veri. Pokažimo svojim strastem, kdo je "boss", in jih imejmo pod kontrolo, namesto da bi one nam gospodovale. — Pritrugjmo si med postom pri kajenju, jedi, pijači in razvedrilu: prihranek pri tem pa obrnimo za sklad SESTRSKEGA SAMOSTANA — ali pa v katerikoli karitativen namen.

P. Valerian

Zopet je na razpolago plošča, ki jo je priredil p. Odilo za veliko noč 1962. Na prvi strani ima naslov "Skozi vihar velikega petka". Vsebuje odlomek križevega pota s petjem ter postne pesmi z govorom p. Odila. — Druga stran ima naslov: "Zmagoslavje velike noči". Na tej strani so lepe velikonočne pesmi, petje aleluje, velikonočni govor in pritrkovanje zvonov. Plošča vam bo pomagala k lepemu praznovanju in doživetju velike noči.

Številni rojaki v Avstraliji ploščo že imajo. Ker so novejši spraševali zanjo, smo jo dali znova natisniti, da ustrezemo njihovim željam.

Plošča je Long Play, hitrost 33 obratov, 12 inč. Cena je znižana na \$4.00, če jo pridete iskat osebno, po pošti \$4.50. Dobi se pri p. Valerianu, 66 Gordon St., Paddington, in pri MISLIH: Box 136, Double Bay, N.S.W.

STOP PRESS

G. dr. I. Mikula je padel na ledeni poti in si potolkel levo stran, zlasti ramo in roko. Je še v bolnici v Nemčiji. Zdaj lahko že vrši duhovniške posle. Kdaj se vrne, nič ne reče.

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

Anthony Jason Zaletel, Paddington. Oče Ferdinand, mati Vera. r. Bugarski. Botrovala je Nada Kos — 8. jan. 1967.

John Martin Žižek, Harris Park. Oče Ivan, mati Maruann, r. Beckmann. Botrovala sta Billy in Erika Žižek — 22. januarja 1967.

P o r o k e

Branko Pezdirc iz Metlike in **Ljubica Lesič** iz Novega grada. Priči sta bila Peter in Antonija Patacko — 7. januarja 1967.

Janez Božičko iz župnije sv. Jurij v Halozah in **Ljiljana Čeleketič** in Beograda. Priči Milan Crnobrnčič in Vera Mladenovič — 7. januarja 1967.

Mirko Godec iz župnije Vuhred na Pohorju in **Marija Špiclin** iz župnije Črensovci. Priči Franc Stare in Gizela Špiclin — 7. januarja 1967.

, župnija Podgrađe in **Angela Unković iz župnije Račišče na Korčuli. Priči Ivan Rubeša in Ivanka Mirkovič — 14. januarja 1967.**

Misli, Februar, 1967

Smrt in pogreb

V sredo 25. jan. je bil v avtomobilski nezgodi v Wollongongu smrtno zadet **Mario Grželj**, star 25 let, rojen v Malih Ločah. V Avstraliji je bival 9 let. Od dela se je vračal s tremi tovariši v taksiju. Ko je voznik zavil iz tovarniškega območja na glavno cesto, se je zaletel v taksij tuj avto in nesreča je bila tu: Mario mrtev, voznik in dva sopotnika težko poškodovani.

Pokojni Mario je pred tremi leti izgubil mater Ivanka, ki jo je zelo pogrešal. Sedaj so fanta položili k večnemu počitku prav poleg matere. Za njim žalujejo oče Alojz, dva brata in sestra poročena Trobec. Pogrebno mašo zadušnico je opravil v soboto 28. jan. p. Valerijan iz Sydneya in vodil pogrebni špoved na pokopališče ob lepi udeležbi rojakov in drugih znancev. — Večni mir pokojniku, naša molitev naj ga ne pozabi, sorodnikom iskreno sožalje.

NEW SOUTH WALES

Merrylands. — Pošiljamo naročnino in dar za SKLAD. Obenem se lepo zahvaljujemo za tako redno pošiljanje lepega lista MISLI. Zmerom smo ga veseli, ko nas obišče. Res je dosti prijetnega in poučnega branja v njem. Upamo, da je še dosti naročnikov, ki prav tako mislijo kot mi. Bog daj, da bi naš mesečnik še mnogo let tako redno prihajal med nas. Lep pozdrav od družine **H. Šarkan**.

Queenbeyan. — Priznati je treba, da nam pri naša list MISLI vsak mesec dosti lepega in koristnega branja, po vrhu pa še zabavnega za kratek čas. Tudi uganke so zanimive in dobrodošle. Da bi le imel človek več časa in bi se lahko pomudil pri njih. Pa je že tako, da po večini vsem nam primanjkuje časa. Vseeno sem januarско številko od prve do zadnje strani prelistala, bila je pač nedelja. Prišla sem tudi do ugank. Mislim, da kar se tiče mačk, jih je bilo v sobi 32. Kamele pa 9, 6, 2. Tako so ostale vse cele in žive. Upam, da je vsaj 90 naročnikov uganke tako rešilo. Najlepše pozdrave. — **Marija Habor**.

Glebe. — Ko sem bil za novo leto v Melbourne, sem zvedel, da je v Cerknici pri Rakeku umrl zdravnik dr. Stanko Pušenjak. Bil je priznan zdravnik. Tudi mene je zdravil, ko sem bil še doma. Naročil sem sv. mašo za pokoj njegove duše. — Pa še nekaj drugega mi vre po glavi. Zakaj se Gustl oglašja s tako pošvedrano slovenščino? Saj bi nam svoje zanimivosti in uganke lahko napisal po čmrljevo, ali ne? Sicer pa mislim, da Gustl ni daleč proč od uredništva . . . **Peter B.**

PRIPOMBA: O, Peter, Gustl je kar precej daleč od uredništva, le verjemi. Še precej delj kot Ti. Naj povem, da je uredništvo bilo sprva prav takih misli glede Gustlne slovenščine, kot si zapisal. Pa se je izkazalo, da večina naročnikov kar nekam "lajka" njegove sestavke. Naj pa ostane še nekaj časa. Morda bo pa sam od sebe nekoč začel po čmrljevo . . . **Ur.**

Homebush. — Radi bi zvedeli za točen naslov **Pavla Jurkoviča**, ki menda živi v kraju Mt. Isa, Qld. In kje je Feliks Lorger? Kdor ve za naslov, naj bo naprošen sporočiti na naš naslov: **Leopold Urbančič**, 4 Warsaw St., Homebush, N.S.W.

Griffith, ACT. — Z veseljem sem prejela skupno s potrdilnico za plačano naročnino Baragov vestnik in DRUŽINO. Vse imam rada, ker angleško še malo razumem. Razveselila me je posebno DRUŽINA, saj sem bila doma vsa leta njenega izhajanja navdušena bralka. Zdaj vidim, da se je od mojega odhoda v Avstralijo zelo povečala in popestrila. Lep pozdrav! — **Rafaela Kobal**.

Granville. — Za Gostlnovo uganke je moja glava pretrda. Bom rajši počakala na njegove kamele v prihodnjih MISLIH. Za Rapotčevo sliko na ovitku ne vem, kaj bi rekla. Zdi se mi, da pomeni slovenski hribček s skromno romarsko cerkvico na vrhu. — **Mojca**.

(Pa si rekla, da ne veš, kaj bi rekla . . . Ur)

VICTORIA

Pascoe Vale. — Nič križanke ni bilo v januarju. Nekaj drugačnih uganek pa vendar. Gustlne kamele mi niso delale nobenih preglavic, Mojčini mački so me pa držali v škripcih bolj kot tisti moj, ki se me drži kakšen ponedeljek. Pa mislim, da sem le strl ta oreh. Po mojem je tako: v sobi so samo štirje mački. Vsak sedi v svojem kotu na lastnem repu in gleda ostale tri v treh kotih, ki tudi sedijo vsak na svojem repu. — **Jože Gršlj**.

East Bentleigh. — Pozdravljam in želim, da bi vsi bralci MISLI v tem letu z naročnino in darom mislili na MISLI, da bi tako še dolgo mogle na nas misliti naše MISLI. — **Franciška Štibilj**.

Kew. — Želim omeniti, da me Gustl v MISLIH moti, ker je njegova slovenščina tako daleč od pravopisa. Že tako dovolj slabo govornico med rojaki bi utegnila zadeva še poslabšati. V ostalem pa MISLI zadovoljijo. — **J. Škraba**.

Morwell. — Bom pa tudi jaz nekaj napisala, ko tako rada prebiram MISLI. Neki ruski minister je svojemu sinu za šesti rojstni dan podaril šest mladih psičkov, še popolnoma neobgljenih in slepih. Otrok je svoje živalce vsak dan prešteval: en komunist, dva komunisti, trije komunisti in tako dalje. Oče je sinčka zadovoljno opazoval. Toda po šestih dneh fantek ni več nazival psičkov s komunisti. Oče je vprašal, zakaj ne. Sinček je odgovoril: Veš, očka, zdaj so že spregledali. — Pa še eno!

Neki ruski državljani je pobegnili čez mejo. Pri zaslišanju za mejo je povedal, da je življenje pod komunizmom nemogoče. Toda našli so pri njem sliko Stalina in se začudili. Mož jih je pomiril: "Veste, tako ljubim svojo domovino, da bom gotovo imel v tujini silno domotožje. Kadar bo bolečina najhujša, bom pogledal to sliko in — minilo bo." — Pozdrav vsem rojakom! — **Tina Krušec.**

Kew, Baraga House. — Dragi Gustl! Jaz sem tako uganil, da je mufti pridal eno svojih kamel in tako je dobil število 18. Potem je lahko dal enemu 9 kamel, drugemu 6, tretjemu pa 2. To se pravi, eno polovico eno tretjino in eno devetino. Vsi trije so imeli zdaj skupaj 17 kamel. Svojo je pa mufti nazaj vzel. Če bi ne bil mufti svoje prištel, bi kamele ne mogle ostati cele. Zdaj pa flaši sladkega kar sem, dragi Gustl! — **Ferdinand Toplak.**

PRIPIS UR.: Gornja rešitev je prava, je pokimal Gustl. Ampak za flaši je bilo treba žrebati. Enako so rešili še: Franc Valenčič, Vlado Menart, Danilo Zuodar, Marija Habor, Jože Grilj, Lojze Košorok, Stanko Vrbnjak, Ivan Legiša. — Pri žrebu je imel srečo — Vlado Menart.

QUEENSLAND

Brisbane. — Po štiridnevem potovanju iz Melbournu smo srečno dospeli v Brisbane in se s pomočjo prijaznih rojakov kmalu znašli kakor doma. Prvo, kar je vredno omeniti o Brisbanu, je prijetno podnebje. V mesecu, kar smo tukaj, je vedno ponoči 75 stopinj, podnevi 85. Da je podnebje tudi sicer prijetno, se lahko vidi iz bujnega zelenja vseokoli. Nisem še videl tu razsušenih zemeljskih razpok, kakor jih je bilo v Melbournu videti celo na vrtovih, ki so jih dostikrat zalivali. Tudi stavbni bloki so cenejši, skoraj za polovico cene v Melbournu. Škoda, da nismo prišli že pred 3 ali 4 leti, bi bili lahko zdaj že na svojem. Toliko za prvi dopis iz naše nove domovine. Pozdrav vsem! V Melbournu pa najbolj Molanovim, Meterčevim ter vsem v Baragovem in Slomškovem domu! — **Mirko Cuderman** in družina.

Gladstone. — Prosim, da bi objavili v listu imena in darove rojakov, ki so zložili za nagrobni spomenik pokojnemu Ivanu Kolariču v Coomi, NSW. \$80: Franc Kovač; \$50: Toni Juranec, Giovenco Bros; \$40: Jože Kralj; \$35: Franc Čulek; \$20: Martin Kralj; \$10: Jože Kovač, Anton Knupleš, Lojze škof, Karl Janc, St. Persič, Božo Pranovič, Nace Golob; \$2: Anton Mencigar, Jože Marolt, Ivo Franovič; \$1: Ludvik Zaver. —

Upam, da so vsi pogrebni stroški kriti. Kdor misli drugače, naj me obvesti, bom skušal vse poravnati. Lep pozdrav! — **Franc Čulek, 77 Ann St., Gladstone, Qld.**

IZLET V DOMOVINO,

NADALJEVANJE

Walter Pahor, Melbourne

KDO NE POZNA BLEDA, ali kdo ni vsaj slišal o njem?

Zamislili smo si kar dolgo pot. Peljali smo se ob Soči do Gorice. Ustavili smo se na hribu Kekcu, ki so mu pred vojno rekli Sabotin. Krasen razgled vse okrog! Lepo se vidita stara in nova Gorica, tudi Sv. Gora.

Od tam smo se peljali na izvir Soče. Po skalovju smo plezali, da smo prišli do njega. Čudili smo se, iz kakšnega skalovja prihaja Soča. Močno je sonce peklo. Vsi opečeni smo prišli na Vršič. Tu pa nas je presenetil mrzel veter, da smo se morali pošteno obleči pred mrazom. Ni čudno, saj je Vršič 1,611 m nad morjem.

Nadaljevali smo pot do Bleda. Prišli smo tja zvečer. Drugo jutro smo šli najprej k jezeru. S čolnom smo se peljali na otok. Na otoku je cerkev, ki je vedno odprta. Ljudje prihajajo kar naprej. Cerkevna tla so prekopana, zato smo vprašali, če cerkev popravljajo. Zvedeli smo tole: Cerkev, ki zdaj stoji, je že tretja zidana. Preden je bila prva cerkev postavljena, je bilo tam pokopališče. Sedaj raziskujejo v zemlji pod cerkvijo. Dobili so človeške kosti, na primer roko s prstanom, potem stare kovance in druge reči. Vse je od rje tako zjedeno, da ne moreš vedeti, kaj je, če ti kdo od izvedencev ne raztolmači. Zvedeli smo tudi da hočejo iz cerkve narediti muzej. Večina ljudi nasprotuje, ker hočejo obdržati cerkev.

Ko smo si ogledali otok, smo šli na stari blejski Grad. Stoji na visokem hribu nad jezerom. Od tu se vidi vsa lepota Bleda, ki jo je težko opisati z besedami.

Z Grada smo šli v sotesko Vintgar. Reka teče med dvema visokima hriboma. Ob reki so mostiči, da se lahko hodi. Ko smo hodili skozi Vintgar, sem občudoval lepoto narave, to lahko šumenje vode in ptice, ki so se tu in tam oglašale, pa ribice ki so se veselo sukale v vodi. Prevzet od te lepote sem čutil, kako ljubim vse kar je Vsemogočni ustvaril.

Vrnili smo se domov v Ljubljano po drugi poti. Ustavili se nismo nikjer več, ni bilo časa. Teta in stric sta morala drugo jutro v službo že ob 6. — Dalje prihodnjič.

JE REKLA MEDENKA

Brat Nardžič

NAJLEPSA, NAJGORŠA VSEH MOJIH ČEBEL, lahkoverna Medenka! V večem spomin ti pišem pravljico pravljic.

Vračala se je z ajdove paše, težak ji je bil natrpani sodček. Blizu doma je sedla na vejico leske, odpočitek ji je nujno potreben. Z radostjo je mislila na obilico nektarja v drobnih cvetovih širom po dišečih ajdovih njivah. Veselo in dobro ji je bilo pri duši. Na lepem zapazi, da je prav v bližni pajkova mreža. Stresa se, migota, boči se naravnost proti njej, kakor da jo hoče objeti. Medenka dvigne oči, zagleda gnusnega pajka. Kobalila se v mreži in jo potiska navzdol. Očitno si že vnaprej oblizuje gobec nesramni.

“Ti si hudič, od mene ne dobiš nič!”

Stud se ji dvigne v duši, hotela bi odleteti, zatrepečejo ji krila na hrbtu. Strahopetna le noče biti. Obsedi in s sovražnim pogledom meri pošastnega pajka.

“Hudič si mi rekla, lepa Medenka! Zakaj me tako sovražiš?”

“Grdun si, vseh grdunov najgorši! Živiš, da moriš in ubijaš. Kri ti je v mislih od zore do mraka. Dobrega dela se nikoli ne lotiš. Vse tvoje življenje je spletnje mrež. Vanje loviš nedolžne, nič hudega sluteče božje stvarce pod nebom. Hudič si, še rečem. Poglej mene, razmisli moje življenje in delo. . .”

“Gledam te, lepa Medenka, tvoje življenje in delo razmišljam. Zavidam ti tvoj veličastni poklic. Žalega ne storiš živi duši, letaš od cveta do cveta, prenašaš cvetni prah, da se poraja novo življenje. Srkaš pre sladki nektar in ga znašaš v panj. Pretvarjaš ga v med, da živi od njega čebelna družina, pa za človeka ga obilno ostane. O, moja Medenka, kakor sem jaz res velik hudič, tako si ti nedosegljiv angel. Medenka, vsega občudovanja si vredna!”

“Poslušam te in strmim. Mehko me božajo tvoje besede. Pa le nisi tak zlodej, kot glas gre o tebi. Hudič bi ne mogel imeti tako jasne slike o meni. Naslikal si me kot rojen umetnik. Dobrota

mi seva iz tvojih besed. In tako ljubezniv znaš biti, da mojega strupa in žela še v misel vzel nisi.”

“O, mila Medenka, tudi tisti tvoj strupeni mešček poznam. Hud strup nosiš v sebi in ostro bodalce. Pa ti si blaga živalca, le za nujno obrambo uporabljaš oboje. Ne napadaš nikoli, pred napadalcem se braniš. Pravičnost ti je geslo življenja. Ponavljam in bom zmerom ponavljal: zame si angel!”

“Resnica, velika resnica, prijatelj! Kako prav si ocenil sosedo Medenko! Čutim hvaležnost v duši, nagradila bi te. Ali naj spustim kapljico nektarja iz težkega sodčka? Vem, ti bi rajši krvi, ali za spremembo bi ti morda teknil požirek prečudne sladkobe?”

“Lepa Medenka, prečudno si dobra. Vsa si mi sladka, tvoj sodček seveda nad vse. Ginjen v dno duše sprejemam tvojo ponudbo. Stopi korak naprej, iztisni kapljico nektarja na leskov list pod menoj.”

“Ljubo mi je, da te lahko vsaj malo poplačam”.

Medenka se je prestopila, pritisnila rilček na zeleni list in napela mišice v sodčku. Kapljica nektarja se je izcedila iz njega. Pajek je pregriznil dve, tri nitke na mreži, da so padle prosto navzdol in pobožale ljubo Medenko. Dobro ji je delo, pomahala je s krili in rekla:

“Lepo srečanje sva imela, se pa drugič spet oglasim.”

Ni videla, kako se je pajku spačil obraz in kako je s težavo zadušil krohot. Zakrilila je s peruti, nitke so jo povile, da se je opotekla naravnost v mrežo. Krilila je za žive in mrtve, brcala s tremi pari nožic, — mreža jo je že davila. V neznanem začudenju je odnehala, v smrtnem strahu se je ozrla po pajku. Tik pred njo so bile njegove oči. Tako peklenskih oči Medenka še ni videla, vse je omahnilo v njej. Kakor iz daljne pravljice so ji udarile na uho zlohotne besede:

“Ha, ha, mila Medenka, ha, ha! Rekla si mi hudič, zakaj si potem oporekla? Zdaj veš, kako prav si imela.”

Take večerje pajek — hudič — že dolgo ni okusil.

GUSTL MA ŠE BESEDA

Prou slatku me je požgečal okul srca, ke so men še enkat dal beseda. Čeb jest ne mou tolk do-breh prjatlu, b men že douh vrat zašraufal al pa kr direkt na gavge djal. Ne morte si miselt, keku so men nektir fovš, ke znam tak fajn pisat! — Ja, no, pa bohlonaj usem, ke m dajete tulk kurajže, de sen spet plunil u roke pa prjev za plajbes in pupir. Sej si lahku miselte, kašna salamenska ve- lika čast je bit en velik pisatel kukr sen jest. Prou mav nas je taceh, keb mel ceu folk za sabo! — Zdej me pa dovolte, de utpraum uso sojo veliko kurespondenca. (Čez en cajt bo mav lažji, ke bom mou sojo pisarno in sojo tajnica!) — 1. Uglasu se je en gvišn **Julij Bajt** tam iz Krigelca: ta pa mora bet hudo dober člouk, ke men prvoš clo tista flaša, ke sen jo sam zase kupu. Prelup moj Juček! Jest sen jo že zdavni spiu! Če je pa teb kej taceh us- tal, ke sjeh dubu za šenk za božič al za nou let, pa nkar stran ne zlij! Spoun se Gustelna! — 2. Zdej pa pride moja luba **Mojca iz Grenvila** s tis- tem sojim mačkom! Prmejš, ta pupa pa ma u soj hiš kr cela farma mačk. Ona je tla, de nej jih zaj- no puštejem. Un dan ke sen jih duma perštevou, je glih pršou k men moj dobr prjatu Korl Prž- gančkar in me prec uprašu: "Gustel, kua pa tle tku smrdi pu mačkah?" Jest sen mu pa reku: "Puglej, Korl, tale pupir, a ne vidiš, de jih je tolk, de drug družmu na rep sedijo!" Astn luba Mojca, kukr si pustavla uganko, je moral bit u toji sob kr 28 mačkov. Ampak neki mi ne štima prou pr toj ugank. Jest še nisem enkul u živlejnu vidu, deb en maček sedou družmu mačku na rep. Keder se mačk usede, zmiri elpu rep spodviha, de si usaj en mav ta zadno pukrije kukr se šika. To se prau, de so toji mački elpu sedel na sojih repeh, vsak u so- jem kot. Al me zastopeš? — 3. Zdej je pa na vrst **Jože Grilj**. Ta vam je ta prau kerlc! On si je mi- slu: "Le čak, zdej bom pa jest Gustelnu gobec za- flikav! Eno tako mu bom našpilu, de bo use zvezde vidu!" Pa je res naredu eno uganko s 25 zvezdam, pa je reku de morm namest zvezd šte- vilke ustavt, taku de bojo počez al po dougem al po dougem al pošev zmiri skep znesle 65. — Pre- lup moj Jože! Ti še Gustelna ne paznaš! En mav sen se puprasku kukr afna in ajns cvaj sen imeu ne samo eno ampak kr štiri rešitve, teku sen guncau številke sem pa ke kukr u bank! Eno ti prec poš- lem, ta druge pa ti dam samo, če mi daš eno fla- šo. Čist zastojn tut nisen švicu! Olrajt? Tle maš ta prvo:

6	19	25	2	13
17	23	1	14	10
24	5	12	8	16
3	11	9	20	22
15	7	18	21	4

De boš pa vidu, kašn kunde je Gustel, ke se piše Piskernik, pa ti bom dau jest eno, de boš use zvezde vidu! Morbit mi boš pa ti puslau eno flašo, ke ti bom pukazu rešitu:

x	x	x	x	x	x	x
x	x	x	x	x	x	x
x	x	x	x	x	x	x
x	x	x	x	x	x	x
x	x	x	x	x	x	x
x	x	x	x	x	x	x

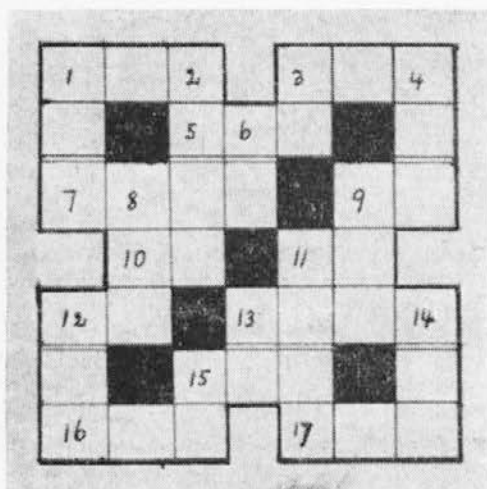
Zdej pa ustav namest zvezd številke teku, de če jeh sešteješ počez, al navzdou, al navskriš, zmiri dobiš usega skep 175!

Moja ta nova uganka pa je tut hudimanou fejst: **Eden pastir je pasu veliko čedo ovac. Pa ti pride mim en cigan in ga upraša: "Kulk ovac pa maš ti prouzaprou?"** Pastir pa mu ni hotu nagliho puvedat, ampak mu je reku: "Veš, de sam ne vem. Keder jeh štejem po dve, al po tri, al po štir, al po pet al po šest, mi zmiri ena čez ostane. Če jih pa štejem po sedem, jih je pa glih prou." — Cigan pa je cigan in je kr kmou pogruntu, kolk ovac je imou pastir. No, zdej pa še vi zrajtajte, kolk ovac je imou pastir. — Topot pa dam za ta prava rešitu en par krajskih klobas poleg flaše se- veda, tu se zastop. Olrajt?

Pu sluvensk Vas elpu pozdravla **Vaš Gustl!**

PRIPOMBA: Še mnogo drugih je poslalo re- šeno številčno uganko **Jožeta Grilja**. Rešil jo je vsak drugače. Nekateri zelo preprosto: same šte- vilke 13. Pa je ubogi urednik mislil, da je uganka — strašna! Bo pač vedel za drugič, naj se ne vtika v stvari, ki jih ne razume . . .

Janez Skraba

Vodoravno: 1 ptica, ki ne prezimuje doma — 3 godba — 5 mala južina — 7 božjepotnica — 9 pirik a (rastlina) — 10 vzklik — 11 dvorni sluga (2. sklon) — 12 močan del telesa — 13 priprava za merjenje muzičnih tonov — 15 eden sončnih satelitov — 16 kvadrilja (ples) — 17 mati (štajerska pomanjševalnica).

Navpično: 1 sekača (4. sklon) — 2 dvorna stranka — 3 mačka — 4 fotografski aparat — 6 deli obraza — 8 na en mah (prislov) — 9 spalna obleka (množ.) — 11 razgled na vse strani — 12 vas nad Kranjsko goro — 13 moško ime (po domače) — 14 termos steklenica — 15 očesna zapora.

OD KRAČE DO GRIŽE

Med njima je 13 postaj. Dobiš jih, če vsaki naslednji eno črko spremeniš. Nove besede bodo imele tak pomen:

K R A Č A
 metalno (strelno) orodje
 resnična
 sveže seno
 prisroda
 dve skupini (ovac)
 ime mesta
 venec
 dve strehi
 velika žaba
 krvoločna
 zavarovana
 odločilni trenutek
 prečka
 G R I Ž A

NOGOMETNO PRVENSTVO Jugoslavije v sezoni 1966-67, jesenski del. Lestvica 1. zvezne lige po 15. kolu je sledeča: Opomba — **Mastni tisk** predstavlja slovenske enajstorice.

I. Liga

Sarajevo	15	10	4	1	24:10	24
Partizan	15	8	4	3	24:10	20
Dinamo	15	7	6	2	21:11	20
Željezničar	15	8	2	5	19:17	18
Radnički	15	8	1	6	18:12	17
C. zvezda	15	6	5	4	27:24	17
Vojvodina	15	5	7	3	22:19	17
Hajduk	15	6	4	5	26:15	16
Vardar	15	7	2	6	26:26	16
Velez	15	4	4	7	15:18	12
Rijeka	15	4	4	7	18:22	12
Olimpija	15	5	2	8	15:19	12
Beograd	15	3	5	7	15:20	11
Zagreb	15	4	3	8	16:30	11
Sutješka	15	3	4	8	12:31	10
Celik	15	2	3	10	9:23	3

II. Zvezna Liga — Zahod

Maribor	17	12	5	0	29:8	29
Lokomotiva	17	9	4	4	32:20	22
Sloboda	17	9	3	5	25:14	21
Šibenik	17	9	3	5	31:22	21
Tresnjevka	17	7	6	4	24:15	20
Slavonija	17	8	4	5	27:21	20
Rudar	17	7	6	4	17:17	20
BSK	17	8	3	6	31:25	19
Aluminij	17	7	4	6	20:24	18
Segesta	17	6	4	7	30:29	16
Famos	17	5	6	6	23:25	16
Varteks	17	3	8	6	19:18	14
Borovo	17	3	8	6	22:25	14
Leotar	17	3	7	7	19:29	13
Bosna	17	2	7	8	15:26	11
Bratstvo	17	2	7	8	19:32	11
Borac	17	4	3	10	21:35	11
Istra	17	2	6	9	15:32	10

Iz lestvice je razvidno da ima Maribor 8 točk prednosti pred drugo uvrščeno Lokomotivo in zato bo sigurno novi član I. zvezne nog. lige za leto 67-68, kot drugi slovenski predstavnik.

Ugodno preseneča tudi dobra uvrstitev Aluminija, novinec tekmovanja v 1. 1966-67.

Košarka: Član zvezne moške lige Olimpija iz Ljubljane, je osvojil naslov državnega prvaka, za 1. 1967, kar je že petič po vojni.

V ZAPADNI NEMČIJI skuša nova Nacionalna demokratska stranka oživiti duha Hitlerjevega nacizma. Med njenimi voditelji so mnogi bivši nacisti. Nastopa seveda tudi pri raznih volitvah. Pri zadnjih federalnih ni uspela, pač pa je dobila precej poslancev v lokalne državne zbornice. To povzroča skrbi doma in po svetu. Večina menda misli, da so to muhe enodnevnice in bo kmalu minulo. Drugi drugače. Zahtevajo celo, da centralna vlada novo stranko razpusti, za kar ima po ustavi pravico. Ko sta bila skupaj De Gaulle in Kosygin nedavno v Parizu, je de Gaulle pri obedu vpričo odličnih gostov samozavestno govoril o "Evropi od Atlantika do Urala", Kosygin je pa gladko preslišal in udaril po Nemčiji, češ kako se v njej dvigajo sile fašizma in militarizma, bolj drzno in nesmiselno danes kot kdaj poprej . . .

ZAPADNA NEMČIJA živo čuti, da je njen "ekonomski čudež" vsaj za doma svojo nalogo opravil. Industrija za domače potrebe ne more več naprej. Gospodarniki so se oprijeli gesla: ali delamo za izvoz ali propademo. In so znali dobiti naročila iz zunanjega sveta. Celo iz Sovjetije in rdeče Kitajske, baje. Tudi to je svoje vrste — "ekonomski čudež".

POD VODSTVO ROJAKOV JE PREŠLA

B. P. G A R A Ž A

190 Canley Vale Rd., Canley Hts., NSW.
Prezela sta jo slovenska rojaka

FRANC BERKE & TOMAŽ KLINAR

Priporočata se vsem v kraju Canley Vale in okolici za vsa avtomobilska popravila.

Strokovno delo, zmerne cene, prijazna postrežba.

Imamo tudi inštrument za elektronski "tune-up" vašega motorja.

Tel. v garaži: 72-5853 — na domu: 72-1049

AVTOKLEPARSKO PODJETJE

IVAN ŽIZEK

"GRANVILLE SMASH REPAIR"

10 Rawson Rd.

Guildford

Tel. 632-4433

10 Larra St.

Yennora

Tel. 632-8548

Delo opravi v sporazumu z zavarovalnico ali po osebнем dogovoru s stranko.

Ponoči in podnevi "Towing Service"

Izučeni avtokleparji lahko dobijo delo

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mopede, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd.)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja tvrdka

Stanislav Frank

CITRUS AGENCY

74 ROSEWATER TERRACE

OTTOWAY, S.A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO

— BRZINA —

SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA

Dr. J. KOCE

POZOR: Čitajte!

POZOR: Čitajte!

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A.

1. DOBIL SEM ZADOSTNO ŠTEVILO PRIJAV NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV. ZATO OD SEDAJ VNAPREJ SPREJEMAM SAMO PRIJAVE STROKOVNO KVALIFICIRANIH ROJAKOV. VAŽNO: NE HODITE SEMKAJ, AMPAK POČAKAJTE TAM, KJER STE, DOKLER NE DOBITE PISMENO POVABILO.
2. DARILNI PAKETI PRIDEJO ŠE VEDNO ZELO PRAV VAŠIM DRAGIM DOMA. POSLUŽITE SE NAŠEGA CENIKA, KI JE BIL OBJAVLJEN V OKTOBRSKI ŠTEVILKI "MISLI." ČE ŽELITE, VAM GA MI POŠLJEMO. S I N G E R ŠIVALNI STROJ ZIK-ZAK LAHKO DOBITE ZA 64 FUNTOV (\$128).
3. OBRNITE SE NA NAS, ČE HOČETE DOBITI SEM ZAROČENKO ITD.: ČE HOČETE PRAVILEN PREVOD SPRICEVAL, DELAVSKIH KNJIZIC, KAKOR TUDI GLEDE SESTAVE POBLASTIL IN TESTAMENTOV. TUDI KARTE ZA POTOVANJA Z LADJAMI ITD. DOBITE PRI NAS.

ZASTOPNIK za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W. Tel. 32-4806

ZASTOPNIK za VIC. Mrs. M. PERSIĆ, 704 INKERMAN RD., CAULFIELD, VIC.
Tel. 50-5391.

PHOTO STUDIO

NIKOLICH

108 Gertrude Street

Fitzroy N. 6, Melbourne, Vic.
(Blizu je Exhibition Building)

Se priporoča rojakom za naročanje
fotografij vseh vrst.

Nevestam posojam poročne obleke
po nizki ceni

Odprto vsak dan od 9. do 1.

in od 3. do 7. pop.

Ob sobotah in nedeljah od 9. zjutraj
do 7. zvečer — TEL: JA 5978

